

Eeklo – Lekestraat

Mei 2020

F. DE KREYGER, S. GENBRUGGE & J. HOORNE

DL&H-archeologienota

Colofon

Project
Eeklo Lekestraat

Uitvoerder:
De Logi & Hoorne bv
Canadezenlaan 1A
9991 Adegem
BTW BE 0845.028.465 RPR Gent
www.dl-h.be

Auteurs:
Frederik De Kreyger
Sebastiaan Genbrugge
Johan Hoorne

DL&H Archeologienota
© 2020 – De Logi & Hoorne bv

Niets uit deze publicatie mag vermenigvuldigd worden, opgeslagen in geautomatiseerde gegevensbestanden en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook (digitaal, mechanisch, door fotokopie) zonder toestemming van De Logi & Hoorne bv

Inhoud

DEEL 1: VERSLAG VAN RESULTATEN	5
Abstract	5
Hoofdstuk 1: bureauonderzoek	5
1. Beschrijvend gedeelte	5
1.1. Administratieve gegevens	5
1.2. Onderzoekskader	7
1.2.1. Geplande werken en bodemingrepen	7
1.2.2. Criteria voor opmaken archeologienota	7
1.3. Onderzoeksopdracht	7
1.3.1. Vraagstelling	7
1.3.2. Randvoorwaarden	7
1.4. Onderzoeksstrategie en -methode	7
2. Assessmentrapport	9
2.1. Methoden, technieken en criteria	9
2.2. Assessment van het onderzochte gebied	9
2.2.1. Landschappelijke ligging	9
2.2.1.1. Ligging	9
2.2.1.2. Geologie	9
2.2.1.3. Aardkunde	11
2.2.1.4. Topografie	11
2.2.1.5. Bodemgebruik	11
2.2.1.6. Synthese	11
2.2.2. Archeologische voorkennis en historisch kader	15
2.2.2.1. Historisch kader	15
2.2.2.2. Archeologische voorkennis	23
2.2.3. Datering en interpretatie van het onderzochte gebied	27
2.2.4. Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed	27
2.2.5. Synthese	28
2.2.6. Afweging noodzaak en motivering verder onderzoek	28
2.2.7. Samenvatting onderzoek	30
Hoofdstuk 2: Bibliografie en bijlagen	31
1. Bibliografie	31

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	33
1. Gemotiveerd advies voor het al dan niet moeten nemen van maatregelen	33
1.1. Bepaling van de maatregelen	33

DEEL 1: VERSLAG VAN RESULTATEN

Abstract

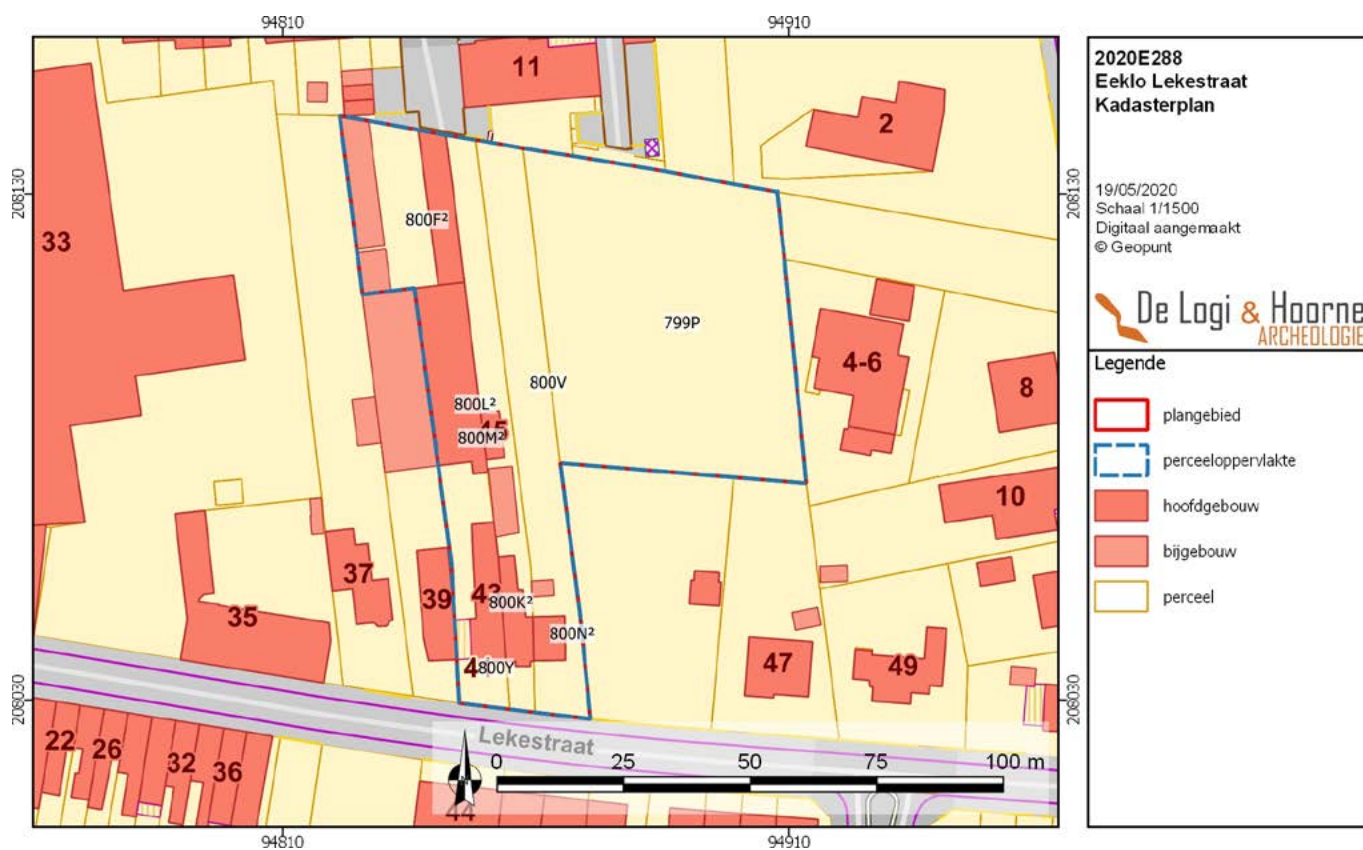
De initiatiefnemer wil aan de Lokestraat in Eeklo enkele bestaande gebouwen afbreken. Concrete plannen voor de verdere herontwikkeling van het terrein zijn er nog niet. Voor deze fase dient hij een omgevingsaanvraag voor stedenbouwkundige handelingen aan te vragen, die vergezeld moet gaan van een archeologienota. De voorgaande studie van de beschikbare geografische gegevens, historische kaarten, luchtfoto's, toponiemen en archeologische vindplaatsen bieden geen specifieke indicaties voor de aanwezigheid van relevante resten waardoor er een onbekend archeologisch potentieel voor het plangebied is. Aangezien er op dit moment nog geen concrete plannen beschikbaar zijn en het uitsluitend om de sloop van de gebouwen gaat, wordt in deze fase geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd maar wel enkele maatregelen opgelegd.

HOOFDSTUK 1: BUREAUONDERZOEK

1. Beschrijvend gedeelte

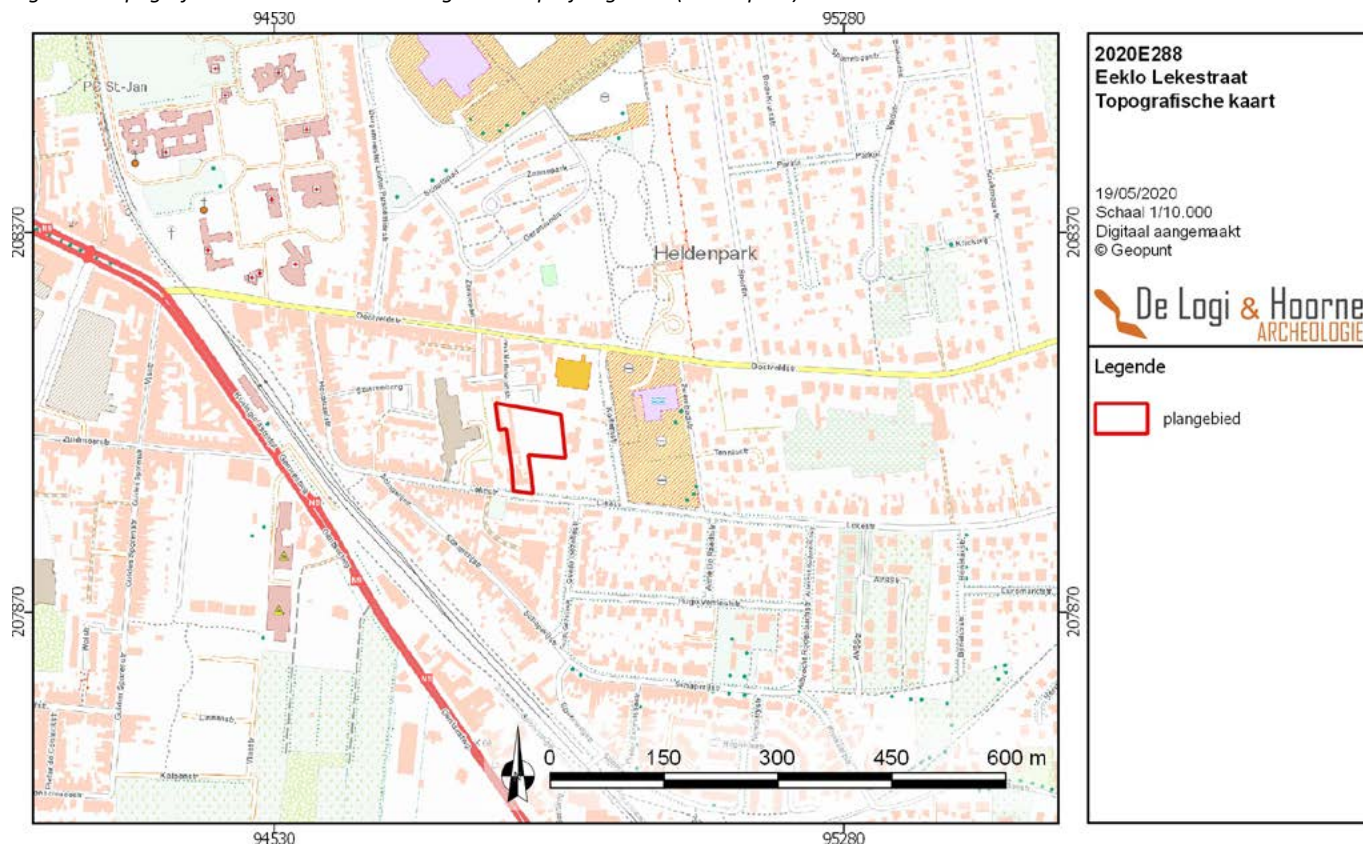
1.1. Administratieve gegevens

Projectcode proefsleuven:	2020E288
Sitecode:	EEK-LEK-20
Nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan:	Niet van toepassing
Erkende archeoloog:	De Logi & Hoorne bvba OE/ERK/Archeoloog/2015/00052
Locatie projectgebied:	Projectgebied in Eeklo, omsloten door de Lokestraat, de Hospitaalstraat, de Oostveldstraat en de Kottestraat.
Bounding box (Lambert 72):	punt 1: min. X: 94821,2; max. Y: 208145,51 punt 2: max. X: 94913,4; min. Y: 208026,29
Kadaster:	Eeklo, Afdeling 1, Sectie D: 799P, 800F ² , 800K ² , 800L ² , 800M ² , 800N ² , 800V & 800Y
Oppervlakte plangebied:	6075m ²
Oppervlakte percelen:	6075m ²
Termijn bureauonderzoek:	18 mei t.e.m. 20 mei 2020
Betrokken actoren en specialisten:	Frederik De Kreyger (erkend archeoloog, veldwerkleider); Sebastiaan Genbrugge (assistent-aardkundige); Johan Hoorne (bedrijfsleider erkend archeologisch bedrijf, redactie)
Betrokken actoren en specialisten:	niet van toepassing
Wetenschappelijke advisering:	niet van toepassing
Kadasterkaart:	figuur 1
Topografische kaart:	figuur 2

Figuur 1: Kadasterkaart met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

Figuur 2: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

1.2. Onderzoekskader

1.2.1. Geplande werken en bodemingrepen

De initiatiefnemer wenst op een terrein van 6075m² aan de Lekestraat in Eeklo enkele bestaande gebouwen af te breken. Het betreft kadastraal de percelen 799P, 800F², 800K², 800L², 800M², 800N², 800V en 800Y van sectie D, afdeling 1 in Eeklo.

In deze fase omvatten de werken enkel de afbraak van een bestaand woonhuis en enkele loodsen op het plangebied, aangezien de gebouwen in zeer slechte staat zijn. Concrete plannen voor de verdere herontwikkeling van het terrein zijn er nog niet.

1.2.2. Criteria voor opmaken archeologienota

De initiatiefnemer wenst op een terrein van 6075m² groot aan de Lekestraat in Eeklo enkele gebouwen af te breken. Hiervoor dient hij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen aan te vragen. Het plangebied bevindt zich niet in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten is, noch in een beschermde archeologische site of vastgestelde archeologische zone. De percelen binnen het projectgebied hebben een oppervlakte die groter is dan 3000m². De bodemingreep is groter dan 1000m² en het gebied is op het gewestplan gekarteerd als woonzone. Volgens artikel 5.4.1. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 moet bij de vergunningsaanvraag een archeologienota waarvan akte is genomen gevoegd worden.

1.3. Onderzoeksopdracht

1.3.1. Vraagstelling

Dit bureauonderzoek heeft als doel het archeologisch potentieel van het projectgebied van 6075m² groot langs de Lekestraat in Eeklo door middel van historische bronnen en kaartmateriaal in te schatten. Op basis van deze bronnen moet afgewogen kunnen worden of verdere maatregelen in het kader van het archeologisch vooronderzoek nodig zijn, en welke deze zijn. Uiteindelijk moet dit bijdragen aan de finale afweging of voor een (deel van) het projectgebied al dan niet verdergezet onderzoek in de vorm van een archeologische opgraving noodzakelijk is, en of er mogelijkheden tot behoud *in situ* bestaan, en wat hiervoor de voorwaarden en vereisten zijn. Een dergelijke inschatting kan gebeuren na het beantwoorden van de volgende onderzoeksvragen:

- Wat is de landschappelijke ligging van het plangebied en welke invloed heeft dit op het archeologisch potentieel van het terrein?
- Welke evolutie kende het landgebruik en welke invloed heeft dit gebruik op de bewaring van het potentieel aanwezige archeologisch erfgoed?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van één of meerdere archeologische sites? Wat is de aard, datering en bewaring?
- Wat is het archeologisch potentieel van het projectgebied?
- Welke impact hebben de geplande werken op het archeologisch bodemarchief?
- Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische site op lokaal, regionaal en op Vlaams niveau?

1.3.2. Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bestaande bronnen gebruikt.

1.4. Onderzoeksstrategie en -methode

Dit bureauonderzoek moet, op basis van de literaire en cartografische bronnen, leiden tot een gemotiveerd advies of, en welke, maatregelen van verder vooronderzoek (met of zonder ingreep in de bodem) op het projectgebied noodzakelijk zijn.

Voor de uitvoering van het bureauonderzoek werd de bestaande literatuur over het projectgebied en de omgeving doorgenomen. Daarnaast zijn zowel de aardkundige als de historische cartografische bronnen geraadpleegd en zijn online beschikbare gegeoreferende kaarten onderzocht. Deze gegevens leveren een inzicht in de gekende geomorfologie, bewoningsgeschiedenis, landschapshistoriek en -genese van het plangebied op.

Gegevens over aardkunde en geologie zijn geraadpleegd via de webservices van DOV Vlaanderen. Hoogtemodellen, orthografische foto's, historische kaarten en de bodemerosiekaart werden nagegaan via de webservices van Geopunt. De topografische kaart is via de website van het NGI geconsulteerd. Gegevens over de gekende erfgoedwaarde van het projectgebied werden geraadpleegd via het geoportaal en de Centrale Archeologische Inventaris. Een bestand met de afbakening van het projectgebied en de verschillende percelen, alsook de te realiseren plannen werd ter beschikking gesteld door de opdrachtgever.

Het aardkundige luik van het bureauonderzoek werd uitgevoerd door Sebastiaan Genbrugge. Het meest relevante kaartmateriaal is onderzocht om de interpretatie van het gebied staven. Dit betreft voornamelijk de tertiair en quartair geologische kaart, de bodemkaart en het digitaal hoogtemodel. Aanvullend werd gebruik gemaakt van het boek 'Geologie van Vlaanderen' (BORREMANS 2015). Ook de landschappelijke boringen die in het verleden op en rond het terrein gebeurden, werden in het onderzoek geïncorporeerd. Tijdens het bureauonderzoek is een analyse gemaakt van de bodemsoorten en hun verwachtingsgebied. Daarnaast werd onderzocht waar mogelijk afgedekte bodems, podzolen en/of restanten uit de prehistorie of jongere periodes kunnen verwacht worden.

Het historische luik omvatte van het onderzoek, dat de studie van de kaart van Ferraris (1777), de Atlas der Buurtwegen (circa 1840), de Poppkaart (1842-1879) en de topografische kaart Vandermaelen (1846-1854). Op basis van dit kaartmateriaal kan het landgebruik vanaf de tweede helft van de 18de eeuw vastgesteld worden en de eventuele gevolgen ervan op het archeologisch bodemarchief ingeschat worden. Het gekende erfgoed en archeologisch onderzoek van het onderzoeksgebied en zijn omgeving werd via het Geoportaal Onroerend Erfgoed en de Centrale Archeologische Inventaris opgezocht. Deze gegevens werden aangevuld met informatie afkomstig uit archeologische en historische literatuur. Daarnaast is gebruik gemaakt van bronnen over de lokale toponymie en geschiedenis. De keuze van de bronnen is gebaseerd op graad van relevantie en toegankelijkheid en zijn opgelijst in de bibliografie. Frederik De Kreyger bundelde alle data in GIS en vatte de gegevens samen in deze archeologienota.

2. Assessmentrapport

2.1. Methoden, technieken en criteria

Dit assessmentrapport omvat alle informatie afkomstig uit het bureauonderzoek: dit zijn al de relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal en bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Vanuit deze assessment van het plangebied moet een goede motivering mogelijk zijn over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen maatregelen.

Een waardevol assessment van het archeologisch potentieel van een projectgebied op basis van een bureauonderzoek is enkel mogelijk indien de bronnen voldoende en afdoende relevante gegevens opleveren. Bij afwezigheid of onvoldoende data zijn bijkomende maatregelen nodig om tot een correcte inschatting voor het projectgebied te komen.

2.2. Assessment van het onderzochte gebied

2.2.1. Landschappelijke ligging

In dit onderdeel van het assessmentrapport wordt het projectgebied ruimtelijk gesitueerd met aandacht voor zijn topografische en landschappelijke inplanting, en zijn bodemkundige, geologische en geomorfologische eigenschappen.

2.2.1.1. LIGGING

Het plangebied ligt ten noorden van de Lekestraat in Eeklo, binnen een groter geheel dat in het oosten omgeven wordt door de Kottestraat, in het noorden door de Oostveldstraat en in het westen door de Hospitaalstraat. De afstand tot het centrum van Eeklo bedraagt 990m in noordwestelijke richting. Het gebied ligt in een stedelijke omgeving maar kent geen historische stadsontwikkeling (*zie infra*). Het plangebied valt buiten de afgebakende archeologische zone van de stad Eeklo.

De dichtstbijzijnde waterloop tot het plangebied ligt op 550m in zuidwestelijke richting, genaamd het Leiken, dat een O-W oriëntatie aanhoudt. Andere waterlopen liggen in noordelijke richting op ongeveer 900m van het projectgebied. Deze waterlopen met een N-Z oriëntatie zijn afwateringskanalen van de Eeklose Watergang die tot het stroomgebied van de Brugse Polders behoort. Deze kanalen dien(d)en om de waterregulering van de lokale akkers, getuige de naamgeving (zoals “watergang van de Oostveldakker”), in goede banen te leiden.

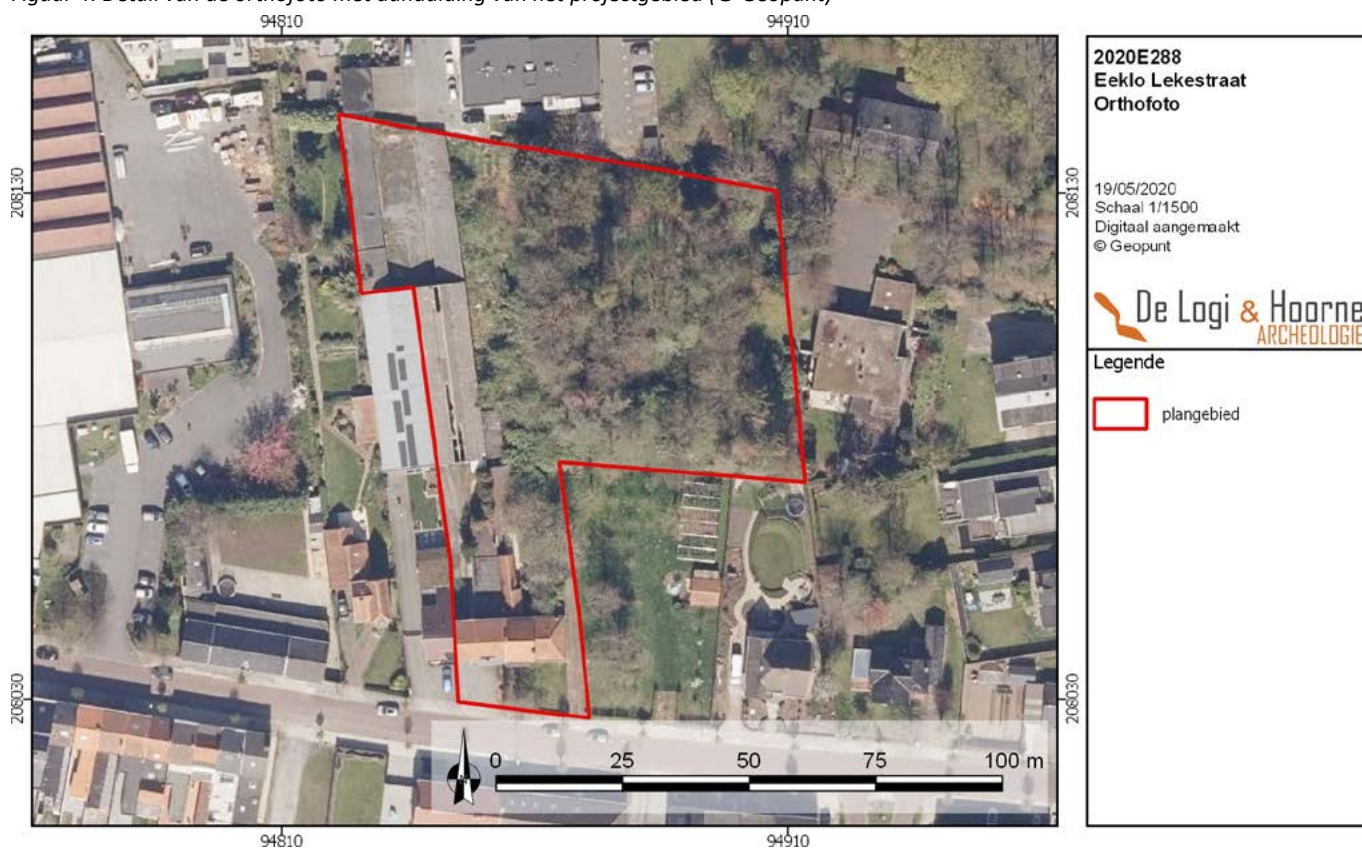
2.2.1.2. GEOLOGIE

Geologisch gezien bevindt het projectgebied zich binnen het Vlaamse valleilandschap, een reliëfarm, laag en vlak gebied ten oosten en ten noorden van het heuvelcomplex Oedelem – Zomergem – Adegem. Dit landschap sluit aan bij de zuidelijke uitloper van de Vlaamse Vallei en maakt eveneens deel uit van de kern van Zandig Vlaanderen (DE MOOR & VAN DE VELDE 1994: 5-6). Het projectgebied bevindt zich binnen de Formatie van Maldegem, ter hoogte van het Lid van Ursel. Het Lid van Ursel bestaat uit een homogene grijsblauwe tot blauwe klei, die niet kalk- of fossielhoudend is en weinig diagnostische macroscopische kenmerken bezit. Deze klei werd afgezet tijdens het midden-eoceen (Bartoniaan – 41,2 tot 37,8 miljoen jaar geleden). Het Lid van Ursel dagzooit in het zuidelijke deel van het heuvelgebied Oedelem-Zomergem-Adegem en dat van Hekelgem, Asse en Wemmel. De dikte van dit Lid varieert tussen 3m en 5m (JACOBS 2015: 144-145). Het projectgebied bevindt zich op de overgang tussen het Vlaklandschap van Eeklo en het Ruglandschap van Maldegem. Het vlaklandschap kenmerkt zich door een zeer vlakke en zandige zone, die van oost naar west loopt tussen Kaprijke en Brugge op een variërende hoogte van +4m en +7m TAW. De afwatering gebeurt vooral via antropogeen beïnvloede waterlopen zoals het Afleidingskanaal van de Leie. Het ruglandschap wordt gevormd door het oost-west georiënteerde zandruggencomplex, net ten zuiden van het Vlaklandschap van Eeklo. Tussen Adegem en Eeklo splitst deze zandrug zich op in drie evenwijdige oost-west georiënteerde ruggen waartussen min of meer gesloten depressies voorkomen (DE MOOR & VAN DE VELDE 1994: 5). Op de quartair geologische kaart staat het projectgebied gekarteerd als een type 7. Dit impliceert fluviale afzettingen van het Saaliaan (Midden-Pleistoceen) met daarboven fluviale afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen).

Figuur 3: Recente orthofoto met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

Figuur 4: Detail van de orthofoto met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

Tenslotte worden deze afzettingen afgedekt door eolische (zand tot silt) afzettingen van het Weichseliaan en/of hellingsafzettingen uit het Quartair. In het noorden en het centrale gedeelte van Vlaanderen gaat het hierbij om zandige tot zandlemige sedimenten.

2.2.1.3. AARDKUNDE

Op de bodemkaart staat het projectgebied aangeduid onder slechts één bodemtype. Hierbij gaat het om antropogeen beïnvloemde, bebouwde of kunstmatige gronden (OB). Volgens de *World Reference Base*-classificatie (WRB) gaat het om *Technosols/ Not Surveyed*. Dit impliceert wederom een door de mens beïnvloemde bodem, die gevormd werden door zware technische ingrepen (DONDEYNE *et al.* 2015: 13). De omliggende gronden die niet als OB gekarteerd staan, bestaan uit droge zandgronden.

2.2.1.4. TOPOGRAFIE

Op het digitaal hoogtemodel kan de landschappelijke situatie van het projectgebied duidelijk worden afgelezen. De stad Eeklo ontwikkelde zich bovenop de W-O-georiënteerde zandrug van Maldegem – Stekene, op een gunstige landschappelijke locatie: hoger gelegen en op een matig droge tot droge zandrug, naast een vrij nat landschap met de waterbekkens van de Schelde in het oosten en de Brugse polders in het westen. Het projectgebied bevindt zich op de zuidelijke helling van de zandrug met een gevarieerd microreliëf, waarbij de hoogtes variëren tussen 7,75m en 8,81m TAW.

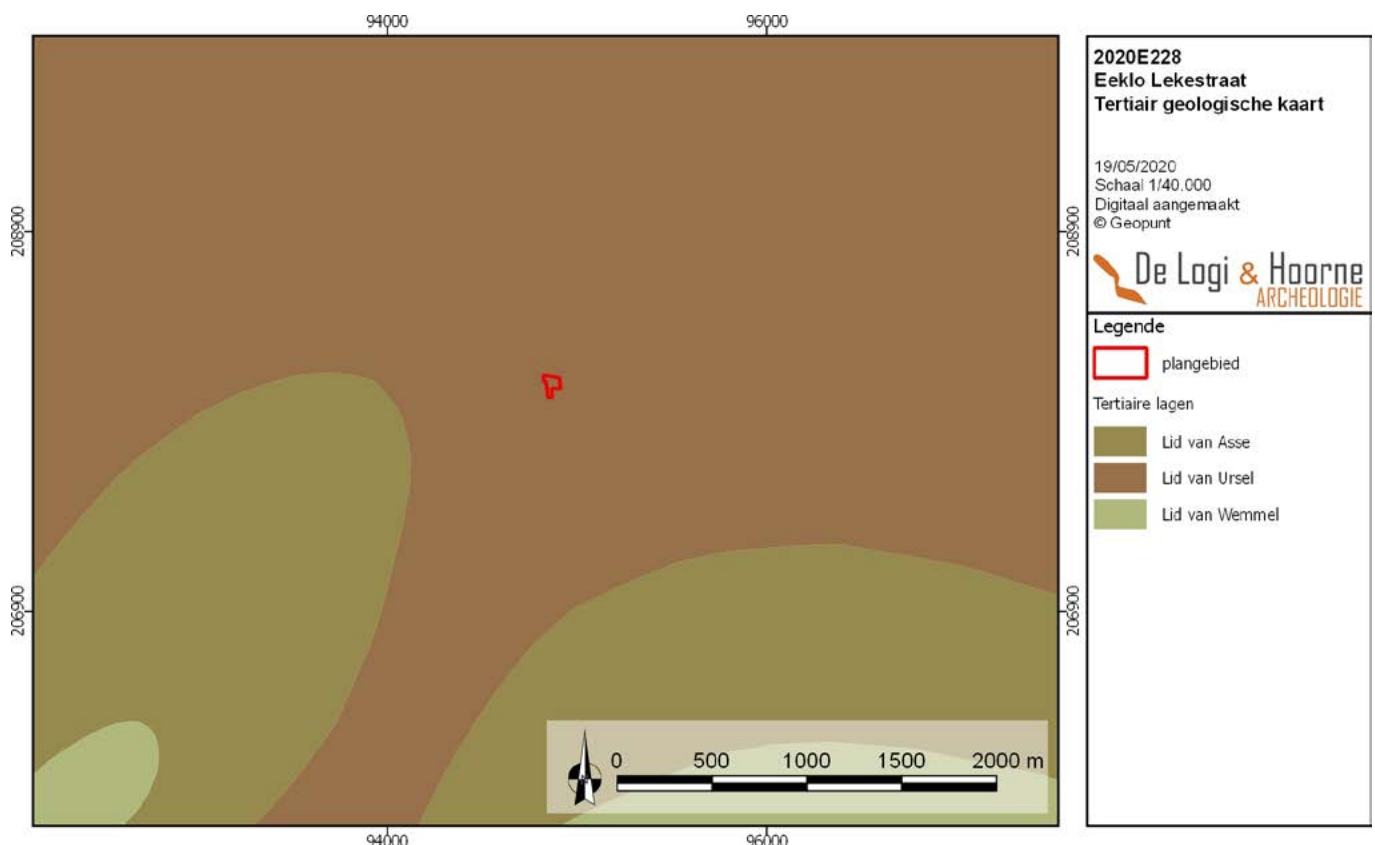
2.2.1.5. BODEMGEBRUIK

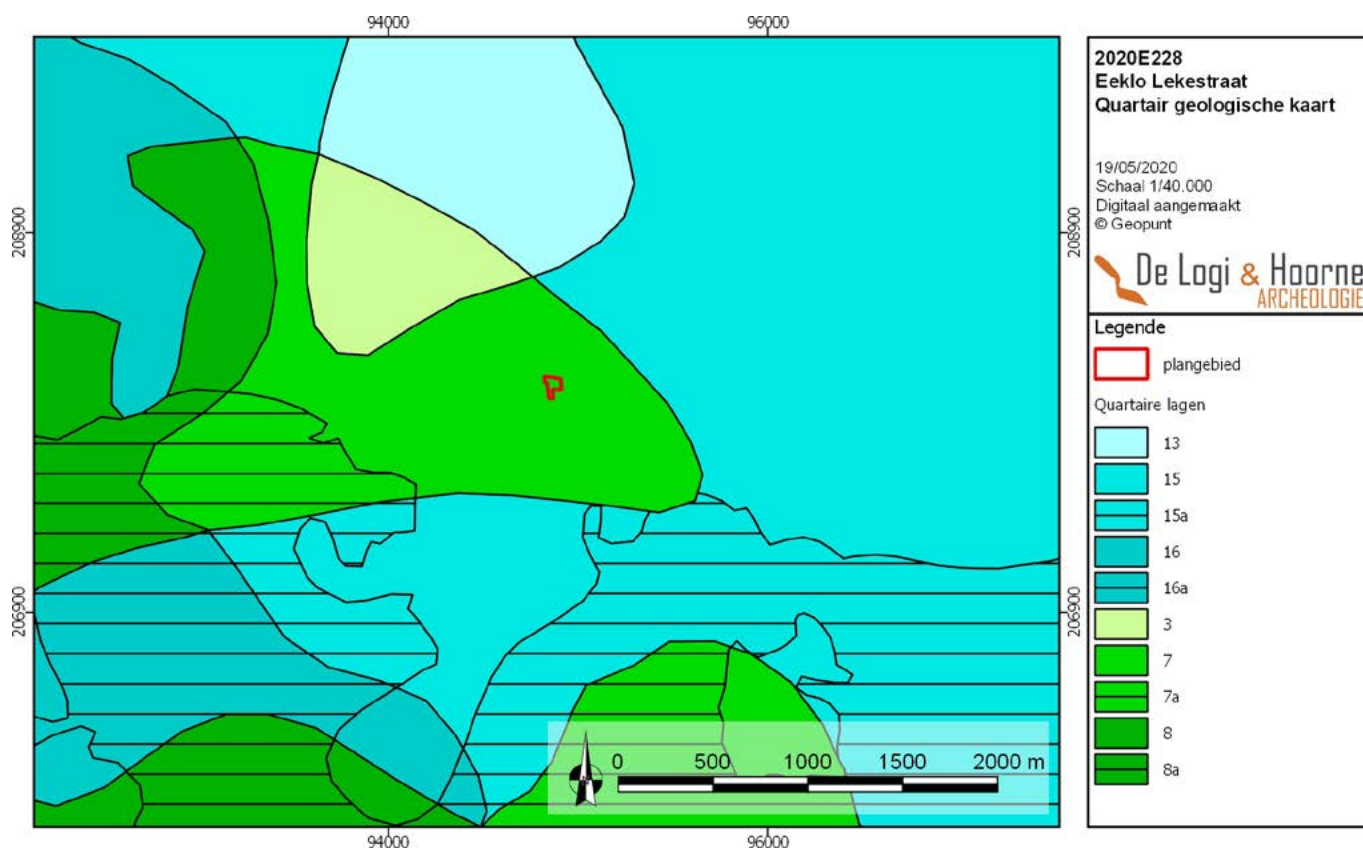
Vandaag is het westelijke deel van het projectgebied in gebruik als loodsgebouw met in het zuiden, aan de straatkant, een privéwoning met aanhorigheden. De rest van het terrein wordt ingenomen door een klein bos.

2.2.1.6. SYNTHESE

Het projectgebied is gelegen binnen het Vlaamse valleilandschap, ten oosten en ten noorden van het heuvelcomplex Oedelem – Zomergem – Adegem. Bodemkundig kenmerkt het terrein zich door de antropogene verstoring als kunstmatige en bebouwde gronden, maar het projectgebied ligt wel op de zuidelijke helling van een zandrug.

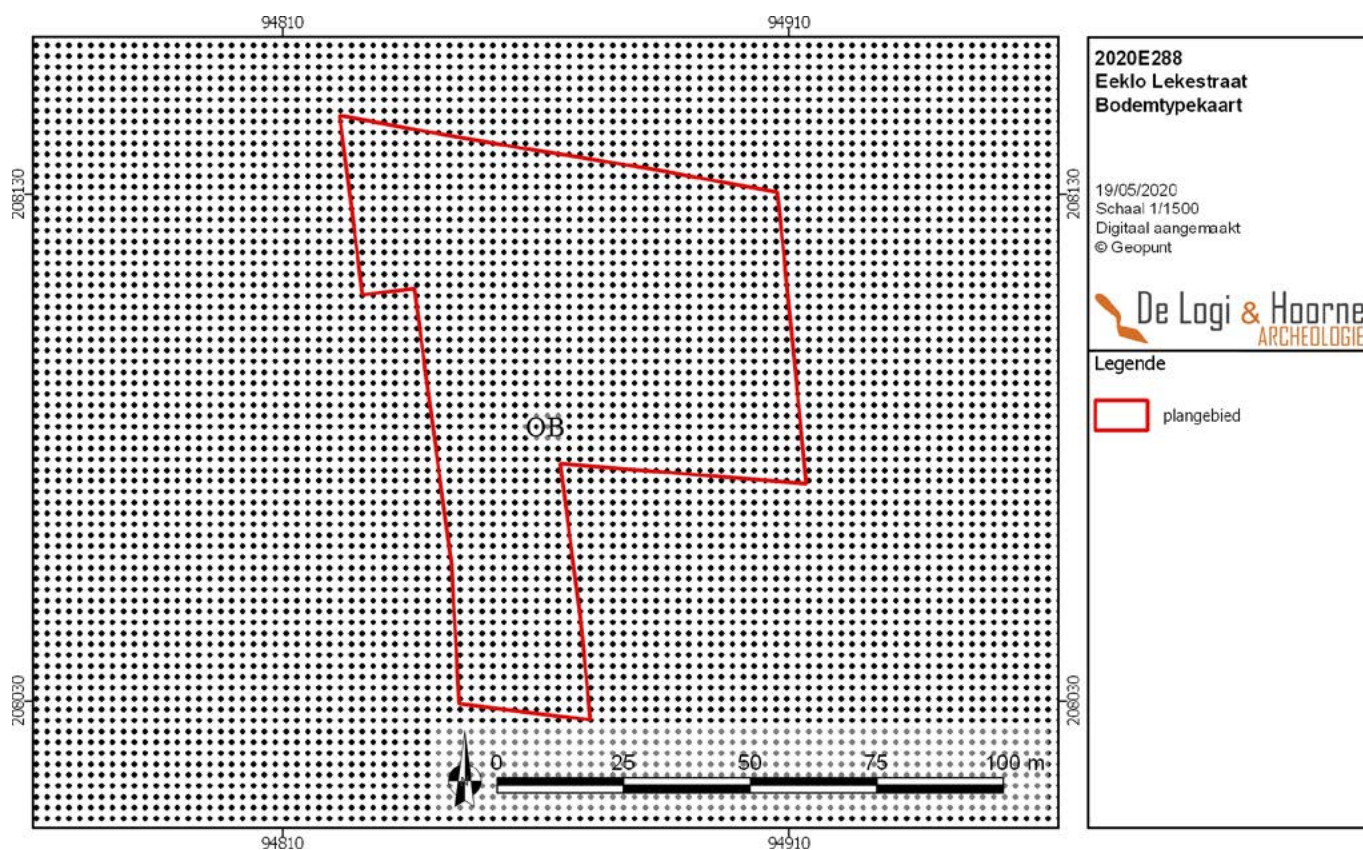
Figuur 5: Tertiair geologische kaart met aanduiding van het projectgebied (@ Geopunt)

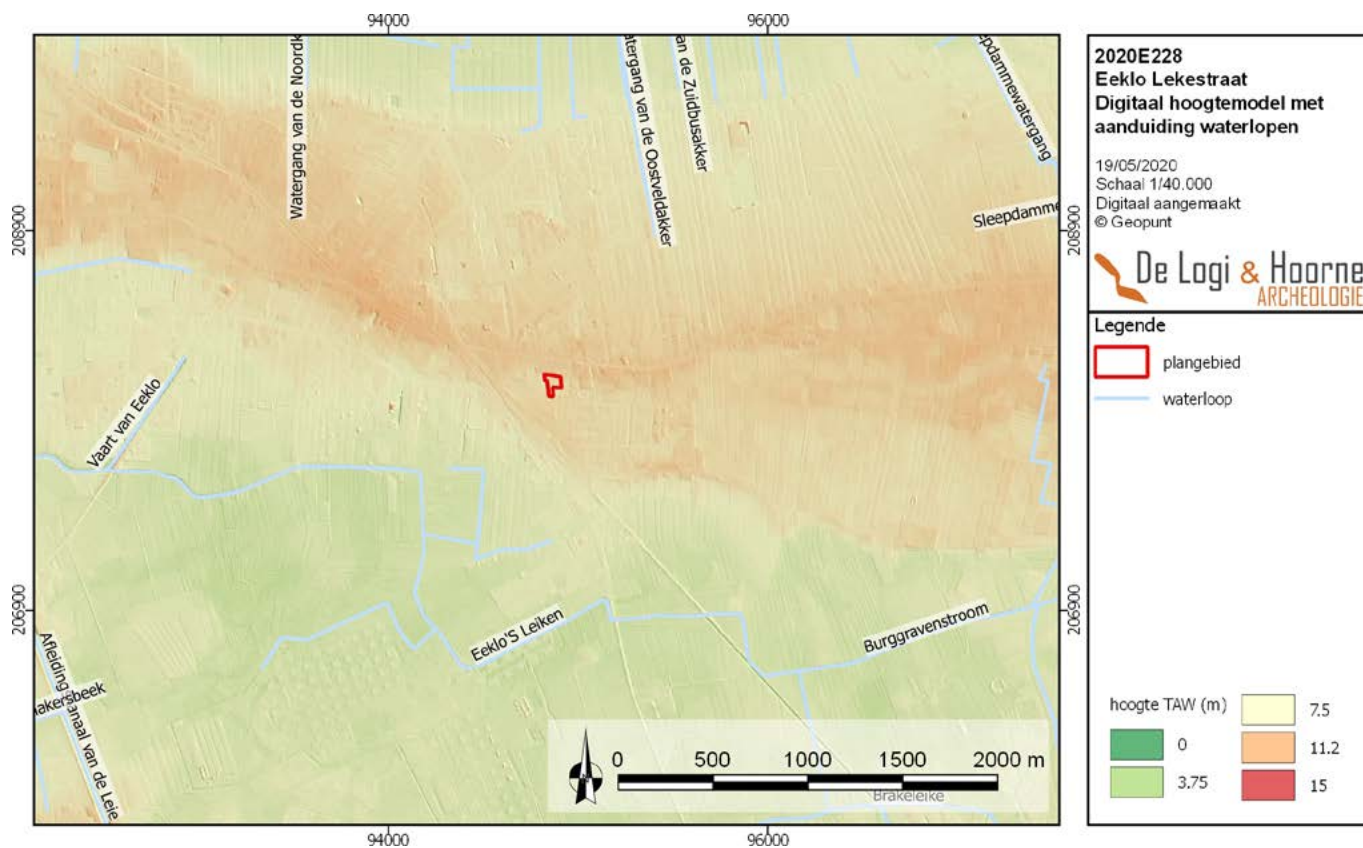

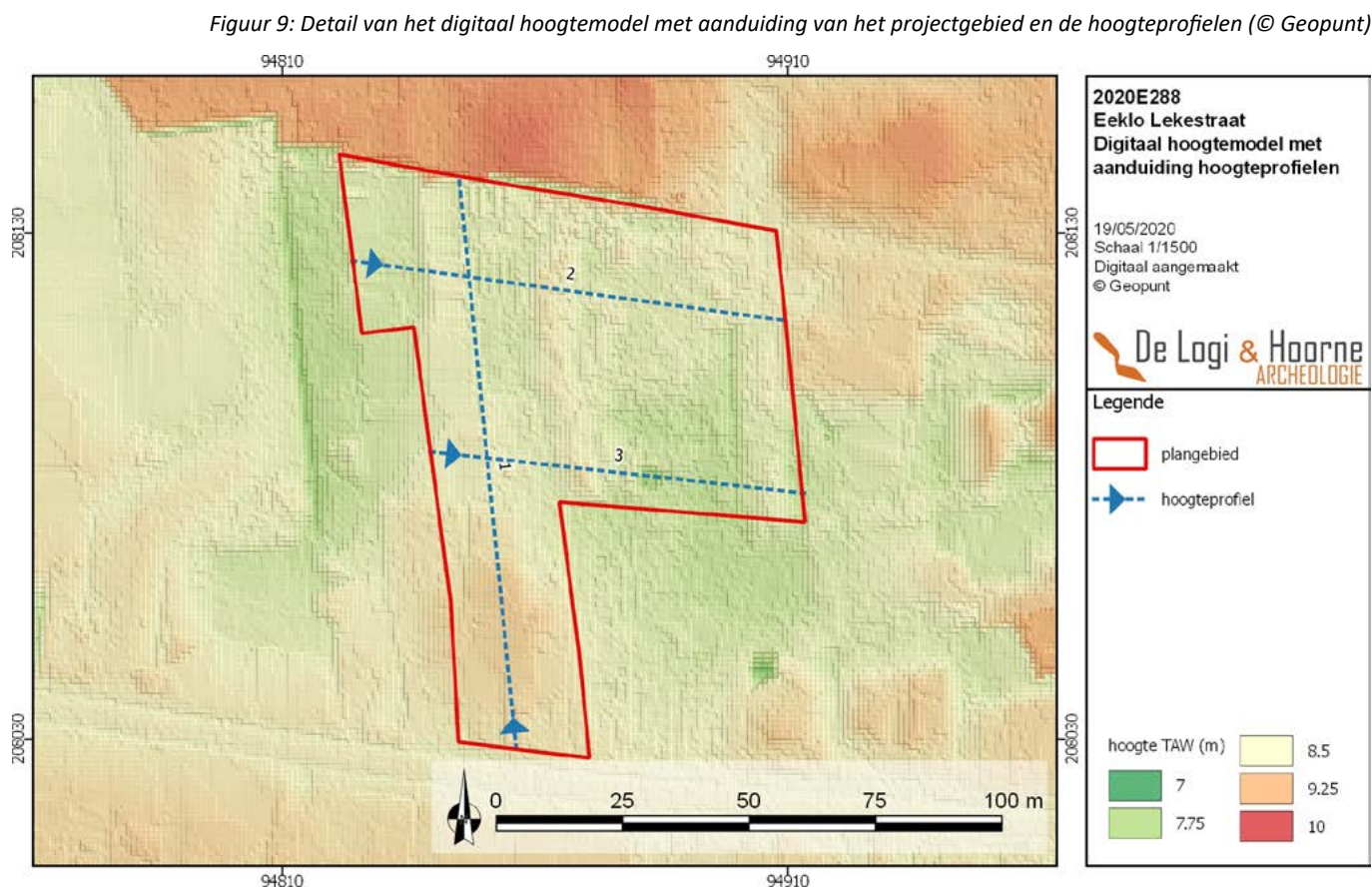
Figuur 6: Quartair geologische kaart met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

Figuur 7: Bodemtypekaart met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

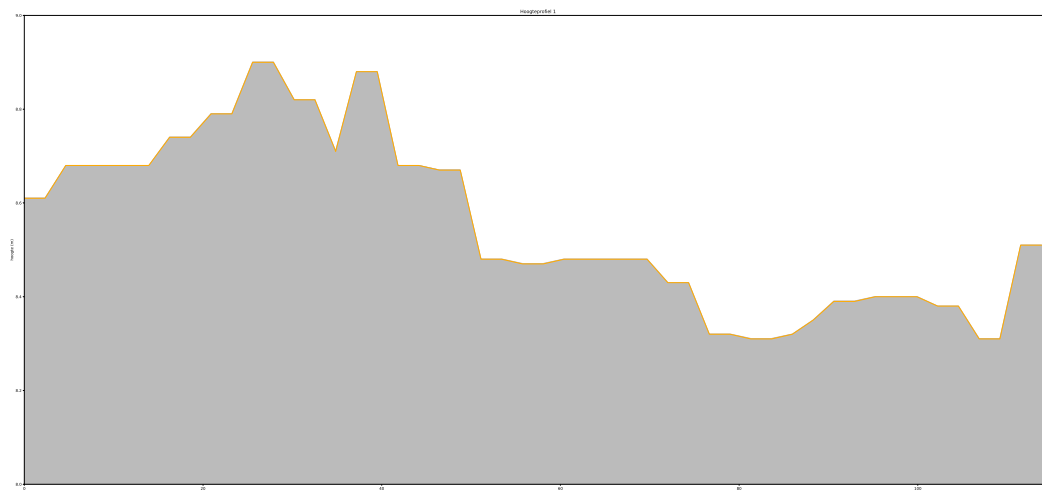

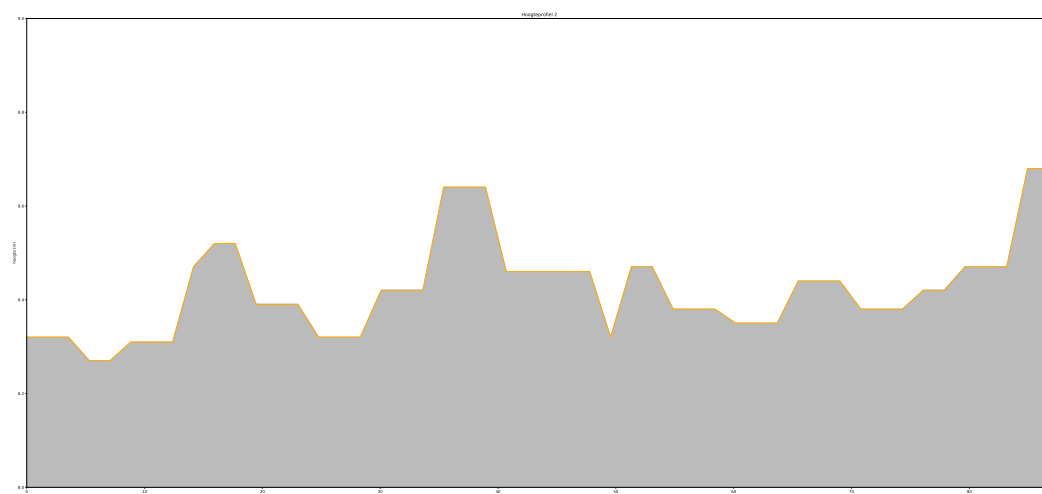
Figuur 8: Digitaal hoogtemodel met aanduiding van het projectgebied en de omliggende waterlopen (© Geopunt)

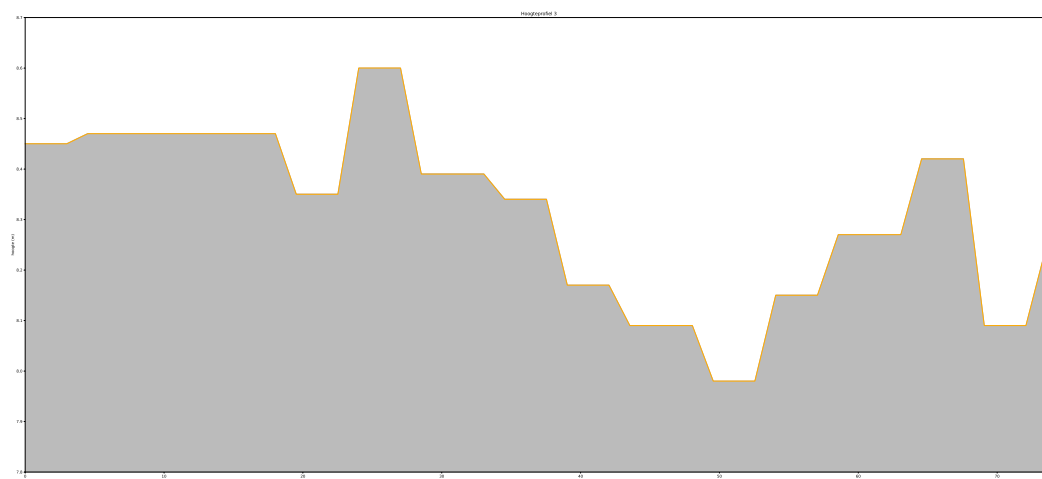
Figuur 9: Detail van het digitaal hoogtemodel met aanduiding van het projectgebied en de hoogteprofielen (© Geopunt)

Figuur 10: Hoogteprofiel 1 van het digitaal hoogtemodel (© Geopunt)

Figuur 11: Hoogteprofiel 2 van het digitaal hoogtemodel (© Geopunt)

Figuur 12: Hoogteprofiel 3 van het digitaal hoogtemodel (© Geopunt)

2.2.2. Archeologische voorkennis en historisch kader

Behalve informatie over de ligging en de ondergrond zijn gegevens uit geschiedkundige literatuur en oude kaarten en de reeds gekende archeologische vaststellingen voor het plangebied en zijn nabije omgeving van groot belang voor het maken van een goede assessment.

2.2.2.1. HISTORISCH KADER

Over de oudste ontwikkeling van Eeklo en de exacte stichting van de kerk is weinig geweten. Pas in de 12de eeuw wordt Eeklo voor het eerst in de bronnen vermeld. De graaf van Vlaanderen bouwde de burcht van Raverschoot en aanvankelijk concentreerde de bewoning zich rond deze burcht, in het westelijk deel van het huidige grondgebied. Deze grafelijke burcht, werd volgens Galbertus van Brugge in 1127, na de moord op Karel De Goede, afgebrand waardoor de bewoningskern zich naar het oosten en het huidige stadscentrum verplaatste. Het was deze oostelijke nederzetting die in 1240 de stadsrechten van gravin Johanna Van Constantinopel ontving. Deze stadskeure gaf Eeklo het recht op een eigen rechtspraak en het eerste *stedehuus* werd kort nadien opgericht op de plaats van het huidige stadhuis dat dateert uit de tweede helft van de 17de eeuw (DE VOS 1971: 6-88; RYSERHOVE 1971: 310-395; TONDAT 1992: 3-17; VAN DE BOUCHAUTE 1982).

Al in de 11de eeuw en wellicht zelfs vroeger, kwam er op de heerweg druk verkeer tot stand. Door de centrale ligging tussen Brugge en Gent, kon de stad zich dankzij de goede handelscontacten ontplooiën binnen de lakennijverheid (DE POTTER & BROECKAERT 1973). Ook de Gentse abdijen van Sint-Pieter en Sint-Baafs speelden bij de economische ontwikkeling van de stad een belangrijke rol. Net ten noordwesten van de stadskern werden verschillende pachthoeven opgericht. Het Sint-Jansgoed en het Goed ter Moere, ten noordwesten van de stadskern zijn hiervan enkele getuigen (LAMPAERT 1967-1973; RYSERHOVE 1971).

Voor de aanvang van de 13de eeuw speelde Eeklo geen belangrijke economische of politieke rol. Het waren voornamelijk Aardenburg en Maldegem die een belangrijkere positie innamen. In de bewuste keure van 1240 wordt de stad *Novum Eclo* genoemd. Deze naamgeving moet gezien worden in het licht van de snelle 13de-eeuwse ontwikkelingen die gekenmerkt werden door de grootschalige ontginning van bos, veeteelt en in beperkte mate landbouw. In de 12de eeuw kwam er vanuit het latere Eeklo wel een verkeersstroom in noordelijke richting op gang, toen de graaf van Vlaanderen de moeren in het noorden van het graafschap op grote schaal liet ontvenen. Vanaf de 13de eeuw gebeurde deze turfontginning op grote schaal. Dergelijke drukte moet de mensen ontegensprekelijk aangezet hebben zich aan de Antwerpse Heerweg te vestigen en dan met name op een plek dichtbij de weg naar het rijke noordelijke turfgebied. Op de droge zandgrond was het immers goed wonen (DE VOS *et al.* 1971: 9).

In het midden van de 13de eeuw stond Eeklo gekend als de *parrochia Sancti Vincentii* of *Eclo Sanctae Crucis*. Het is rond diezelfde periode dat de stedelijke structuur van Eeklo voltooid werd. De stadskern werd gevormd door de Markt, oorspronkelijk bestaande uit het kerkplein met kerk en schepenhuis en gevat binnen het stratennet tussen de Zuidmoerstraat in het zuiden, de Cocquytstraat in het westen en de Patersstraat in het oosten. Later breidde Eeklo zich in het westen uit tot aan de Zandvleuge en de Brugse straat, in het noorden tot het einde van de Boelare, de Kerkstraat, de Krommewaalstraat en in het oosten tot aan de Hospitaalstraat die ten westen van het plangebied gelegen is. Vooral ten noorden van de stadskern was het grondgebied zeer uitgestrekt.

Door de gunstige ligging langs de handelsweg Brugge-Antwerpen, en de verbinding met Gent via het rond 1450 gegraven Leiken (ten zuidwesten gelegen van het plangebied), kon Eeklo zich als handelsstadje ontwikkelen. De lakennijverheid was een belangrijke bron van inkomsten aangezien Eeklo binnen het graafschap Vlaanderen deel uitmaakte van het Brugse Vrije. De grauwezusters van Sint-Omer stichtten rond 1450 het Onze-Lieve-Vrouweklooster Ten Doorn, waarvan de ommuring staat afgebeeld op de kaart van het Brugse Vrije door Pieter Pourbus uit 1562 (DE POTTER & BROECKAERT 1973; LAMPAERT 1967-1973; RYSERHOVE 1971: 310-395; DE SCHRIJVER 1993; TONDAT 1993: 174-179; PILLE 2003: 57-68; VAN HOECKE 1995-1998). Tijdens de godsdienstoorlog, in 1678, werd het klooster echter vernield door de calvinisten. Eeklo, dat een broeinest van protestanten was, situeerde zich in de frontlinie van het conflict met als gevolg dat vele gebouwen in het historische centrum vernield werden. Tussen 1664 en 1685 stichtten de minderbroeders uit Brugge een nieuw klooster op de gronden van het vernielde klooster.

Hoewel de naam Eeklo als aanduiding van de stad nog maar 750 jaar oud is, heeft het woord een Oudnederlandse vorm, wat betekent dat het toponiem tot de vroege middeleeuwen (7de eeuw) opklimt. De naam van de stad Eeklo is samengesteld uit *eke-lo*. *Eke* verwijst naar eik, terwijl het tweede deel afkomstig is van het Germaanse woord *lauha*, wat bos of open plek in het bos betekent. Een *lo* wordt gekenmerkt door een bosje met verspreide begroeiing van struiken waartussen het vee kon graven. Het woord *bos* moet in die periode dan ook eerder gezien worden als een laag, wild struikgewas met bomen (DE VOS 1994: 13). Hierdoor kan Eeklo geïnterpreteerd worden als 'een eikenbos op hoge zandgrond' (DEBRABANDERE *et al.* 2010: 72).

De Ferrariskaart uit 1777 toont aan dat op het einde van de 18de eeuw het oostelijke deel van Eeklo hoofdzakelijk uit bosrijke percelen met daartussen enkele landbouwgronden bestond. Ten zuidoosten van het plangebied staat het toponiem *Schaeperye* vermeld, wat kan verwijzen naar de aanwezigheid van (eerder arme?) zandgronden waarop schapen graasden. Het bodemgebruik binnen het terrein staat volledig als bosgebied gekarteerd. De huidige omliggende straten, zoals de Oostveldstraat, Kottemstraat, Lekestraat en de Hospitaalstraat hebben allemaal een oudere voorganger die op deze kaart reeds afgebeeld staat. In de directe omgeving van het plangebied kan geen bewoning opgemerkt worden. De Atlas der Buurtwegen uit 1840 toont aan dat het plangebied verdeeld is over drie percelen, wat ook op de Poppkaart uit 1842-1879 zichtbaar is. Er zijn evenwel geen sporen van bewoning merkbaar en het is niet duidelijk of deze percelen al dan niet ontbost zijn. De topografische kaart van Vandermaelen uit 1846-1854 doet vermoeden dat het terrein omstreeks het midden van de 19de eeuw ontbost is.

Omstreeks de tweede helft van de 20ste eeuw zijn er enkele wijzigingen binnen het terrein doorgevoerd, wat blijkt uit de raadpleging van de orthofoto uit 1971. Het westelijke deel van het plangebied lijkt volgebouwd met op het zuidelijke stuk de aanwezigheid van een woning en in het noorden enkele loodsen. Het grootste deel van het terrein lijkt echter in gebruik als grasland, met de aanwezigheid van enkele bomen. De orthofoto uit 1989 toont dat het volledige oostelijke deel nagenoeg bebost is. Deze situatie bleef tot op de dag van vandaag ongewijzigd. Op de verschillende geconsulteerde luchtfoto's konden door de aanwezige bebouwing en bomen geen cropmarks worden vastgesteld.

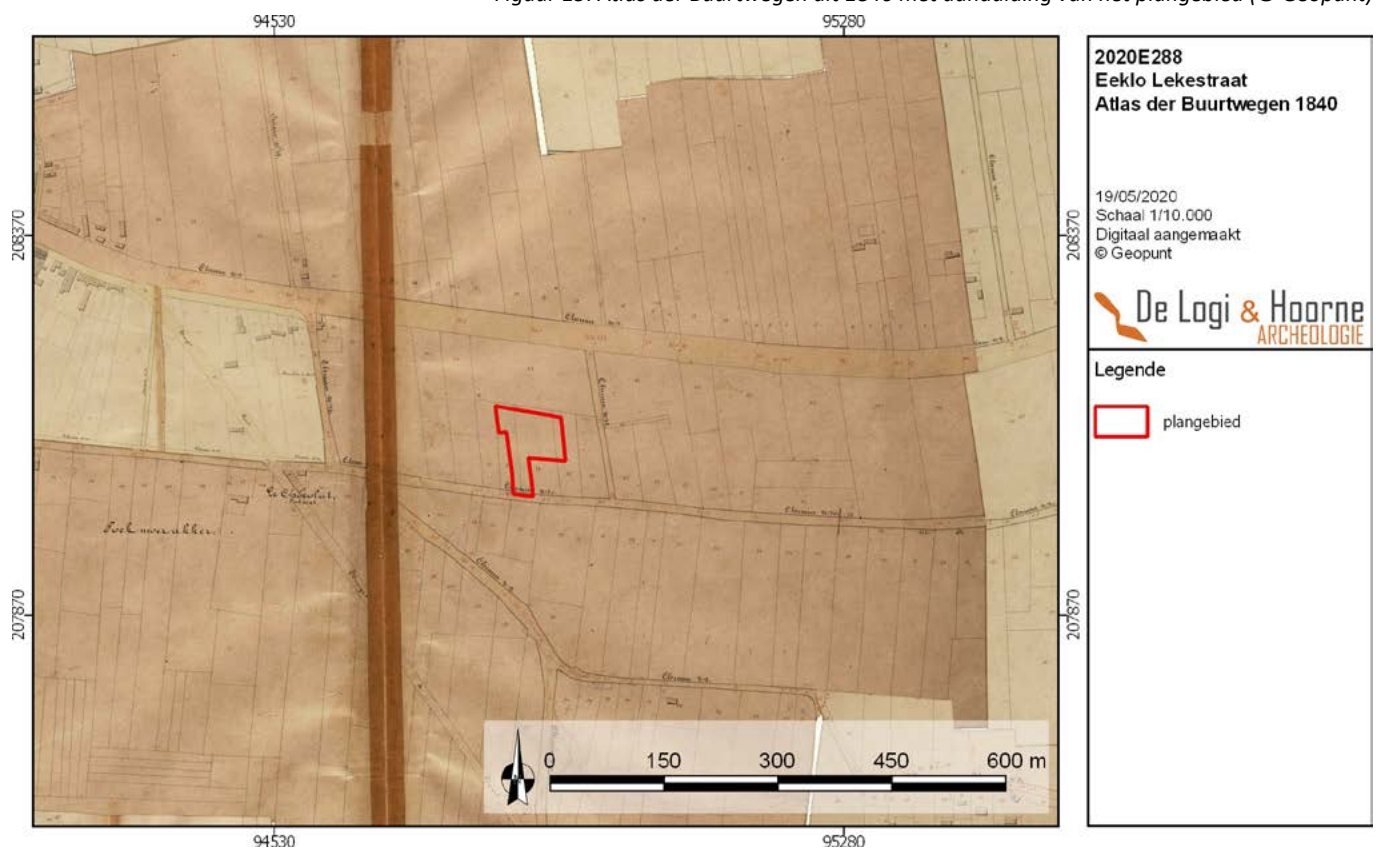
Figuur 13: Ferrariskaart uit 1777 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Figuur 14: Detailbeeld van de Ferrariskaart uit 1777 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

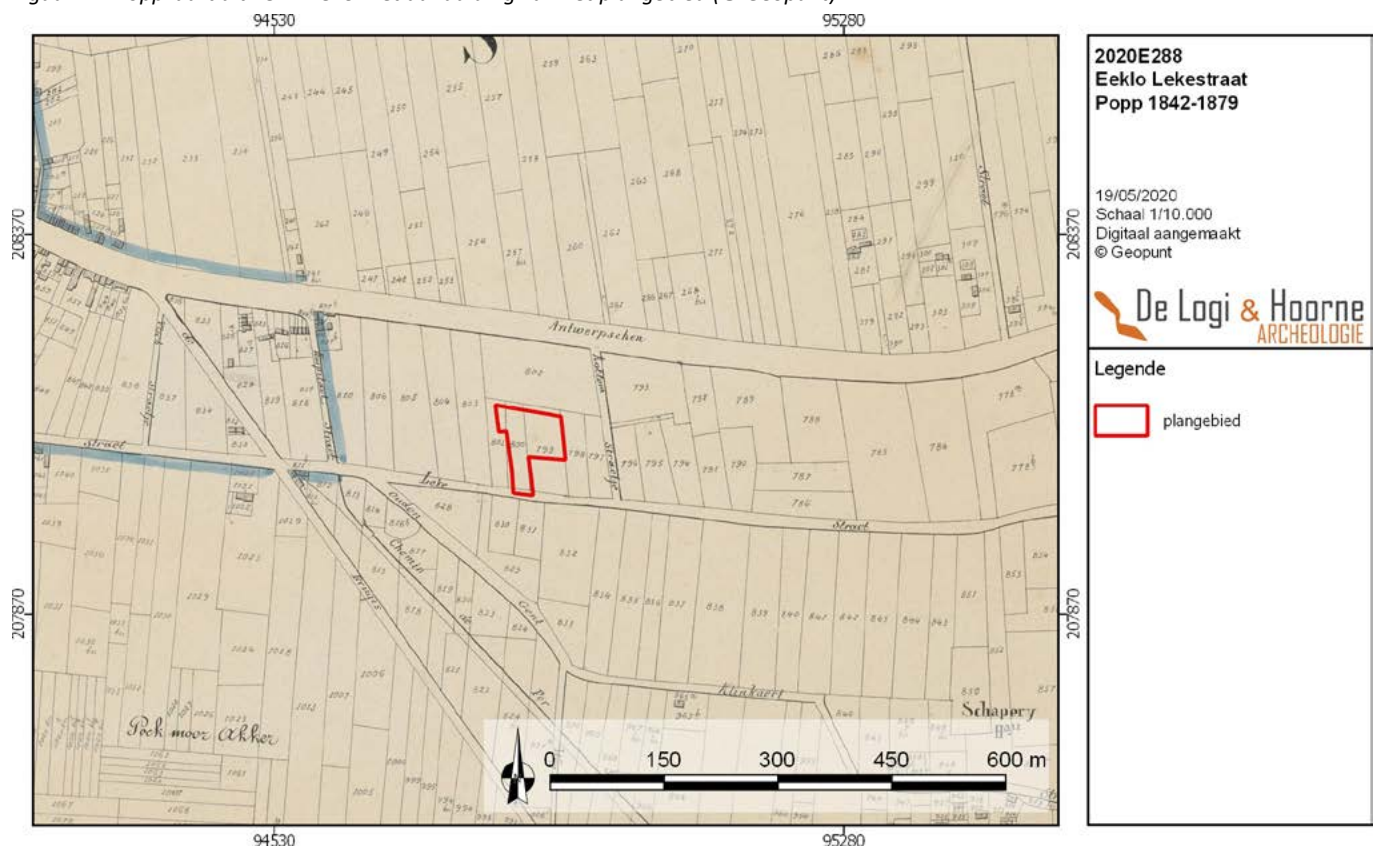
Figuur 15: Atlas der Buurtwegen uit 1840 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

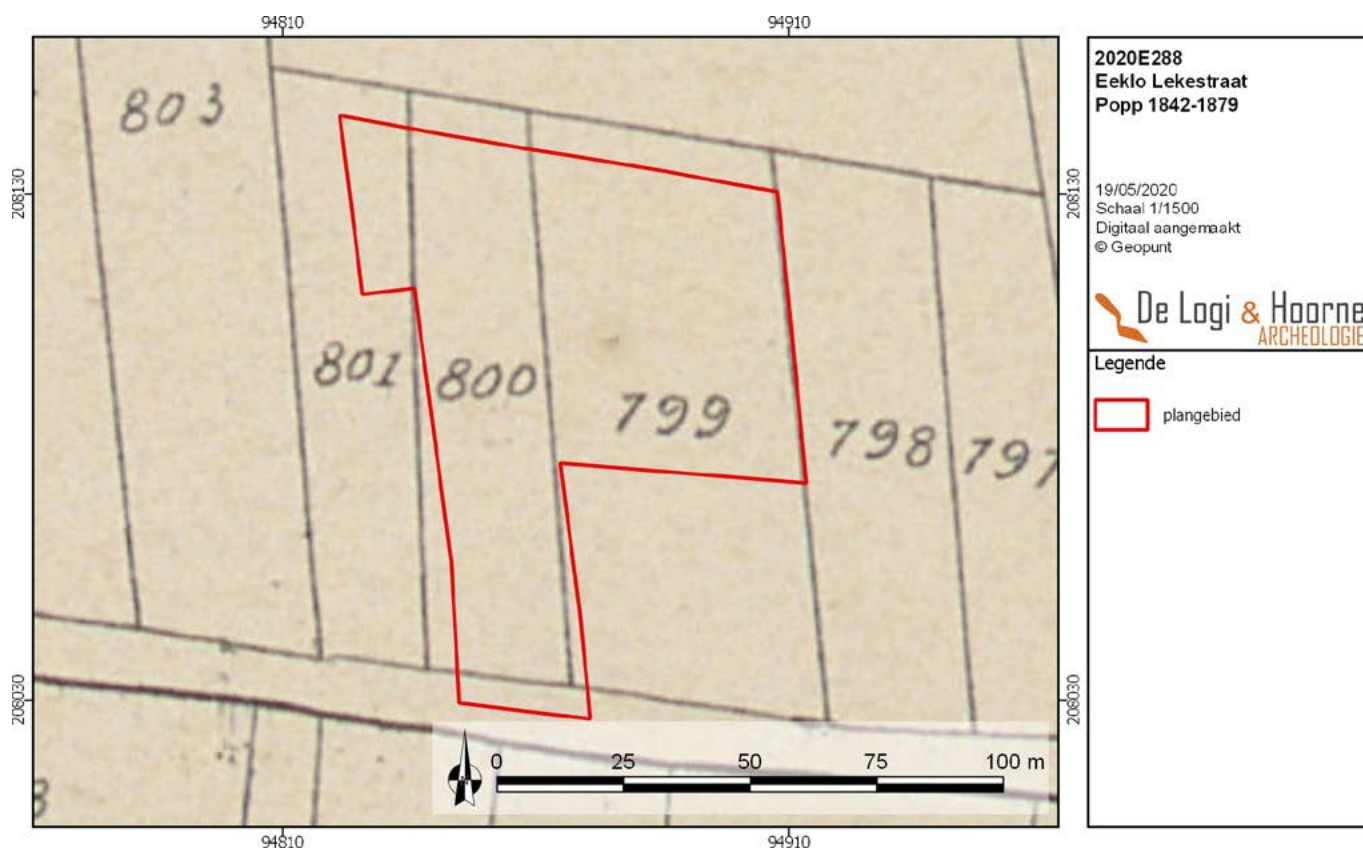

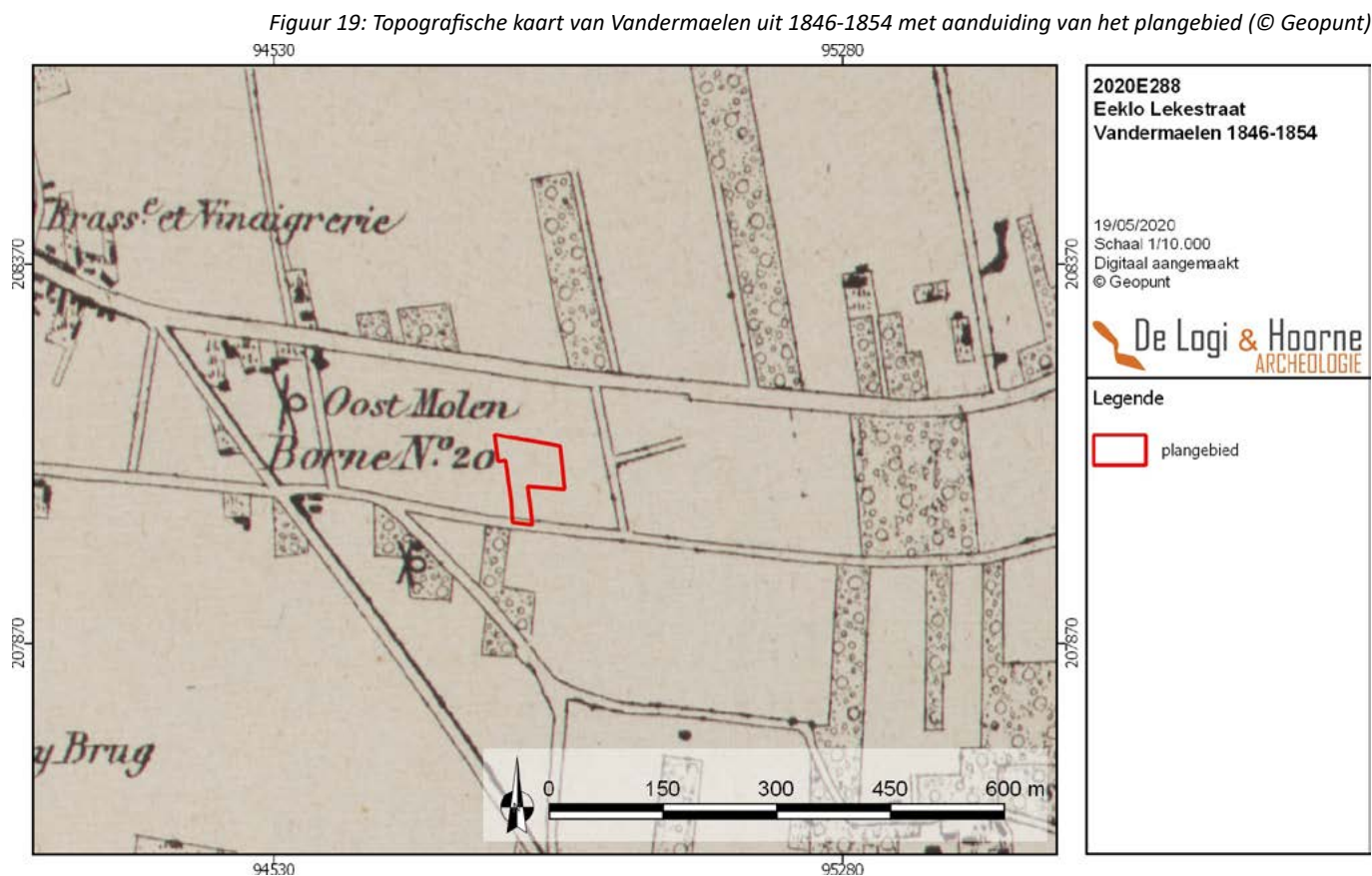
Figuur 16: Detailbeeld van de Atlas der Buurtwegen uit 1840 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Figuur 17: Poppkaart uit 1842-1879 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

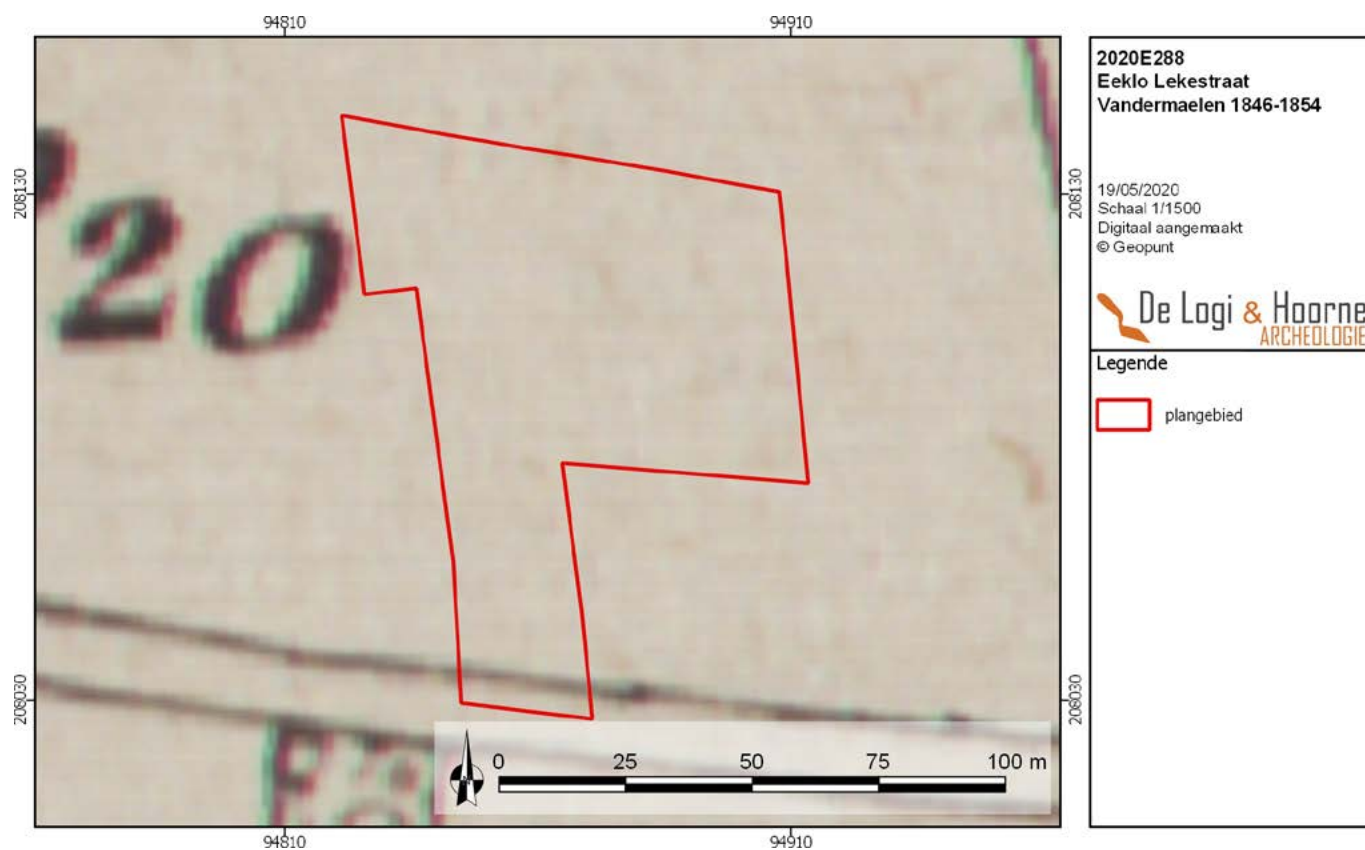

Figuur 18: Detailbeeld van de Poppkaart uit 1842-1879 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Figuur 19: Topografische kaart van Vandermaelen uit 1846-1854 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Figuur 20: Detailbeeld van de topografische kaart van Vandermaelen uit 1846-1854 met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

Figuur 21: Orthofoto uit 1971 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Figuur 22: Orthofoto uit 1989 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

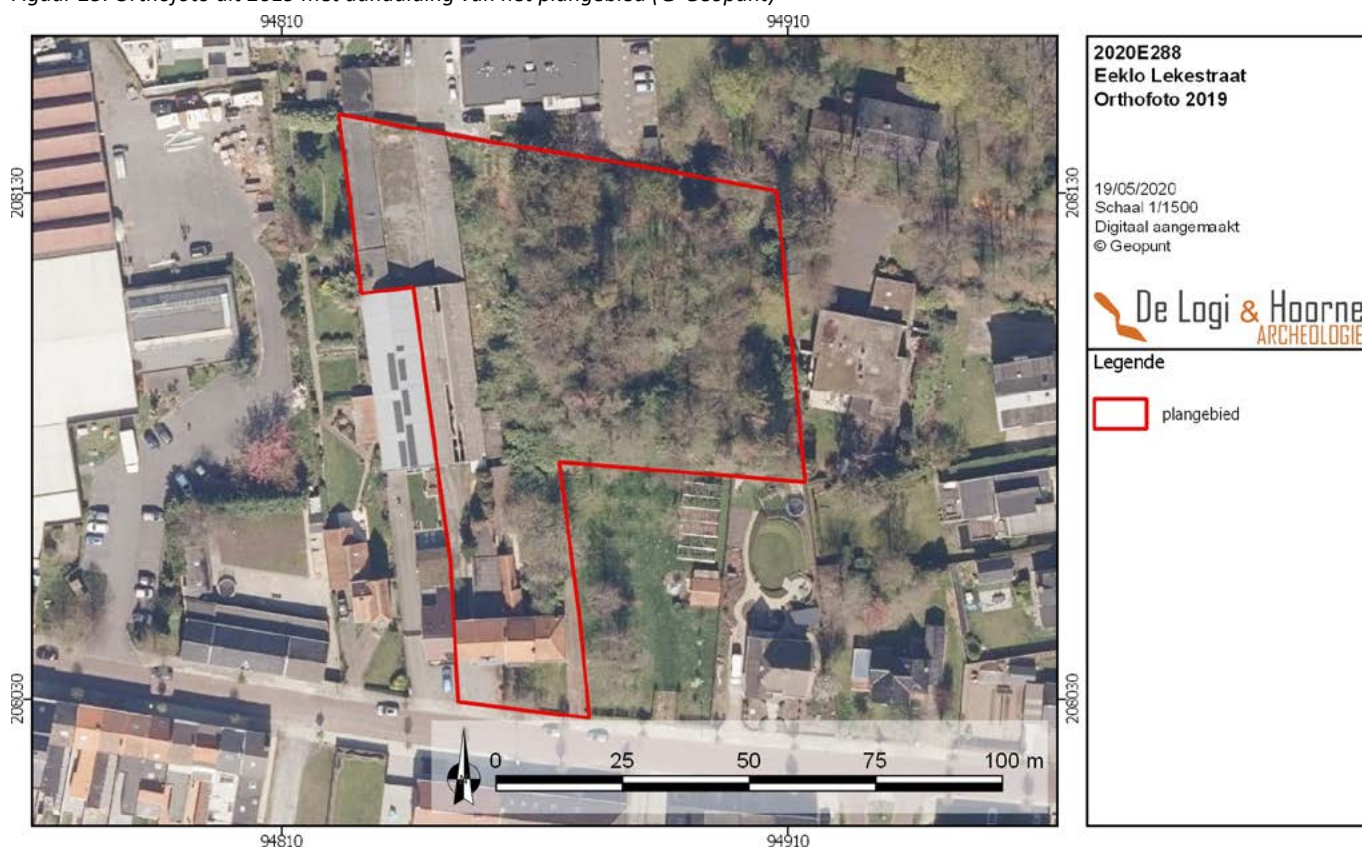

Figuur 23: Orthofoto uit 2002 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Figuur 24: Orthofoto uit 2009 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Figuur 25: Orthofoto uit 2019 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

2.2.2.2. ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS

Binnen de grenzen van het projectgebied zelf werd tot op heden geen archeologische vaststellingen gedaan. In de nabije omgeving werden in het verleden wel enkele archeologische sites aangetroffen en onderzocht.

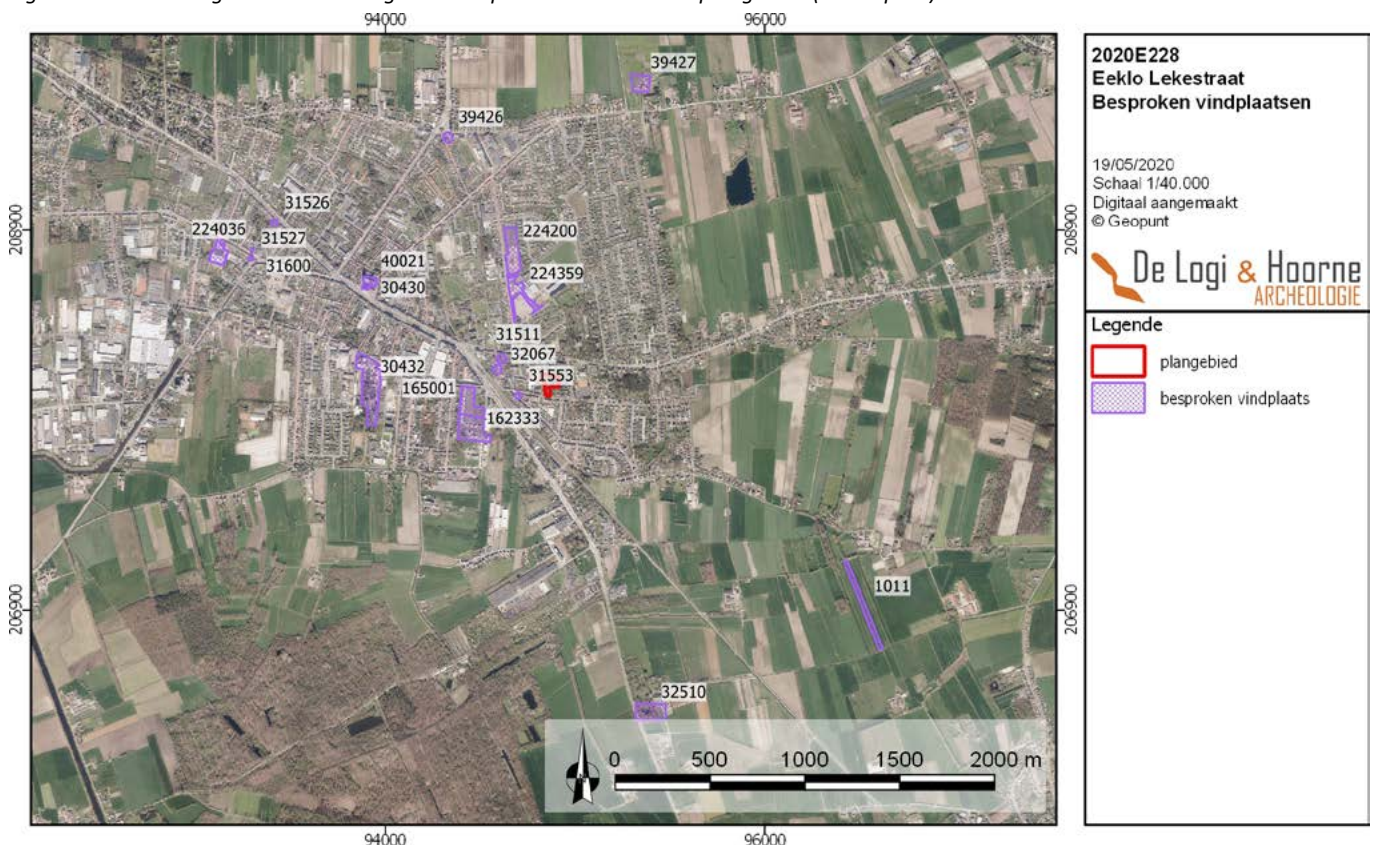
Op de kruising van de Lestraat en de Schaperijstraat in Eeklo, op 150m in westelijke richting van het projectgebied, kan een molen uit de 16de eeuw aangeduid worden (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 31553; PILLE 2001: 2-11).

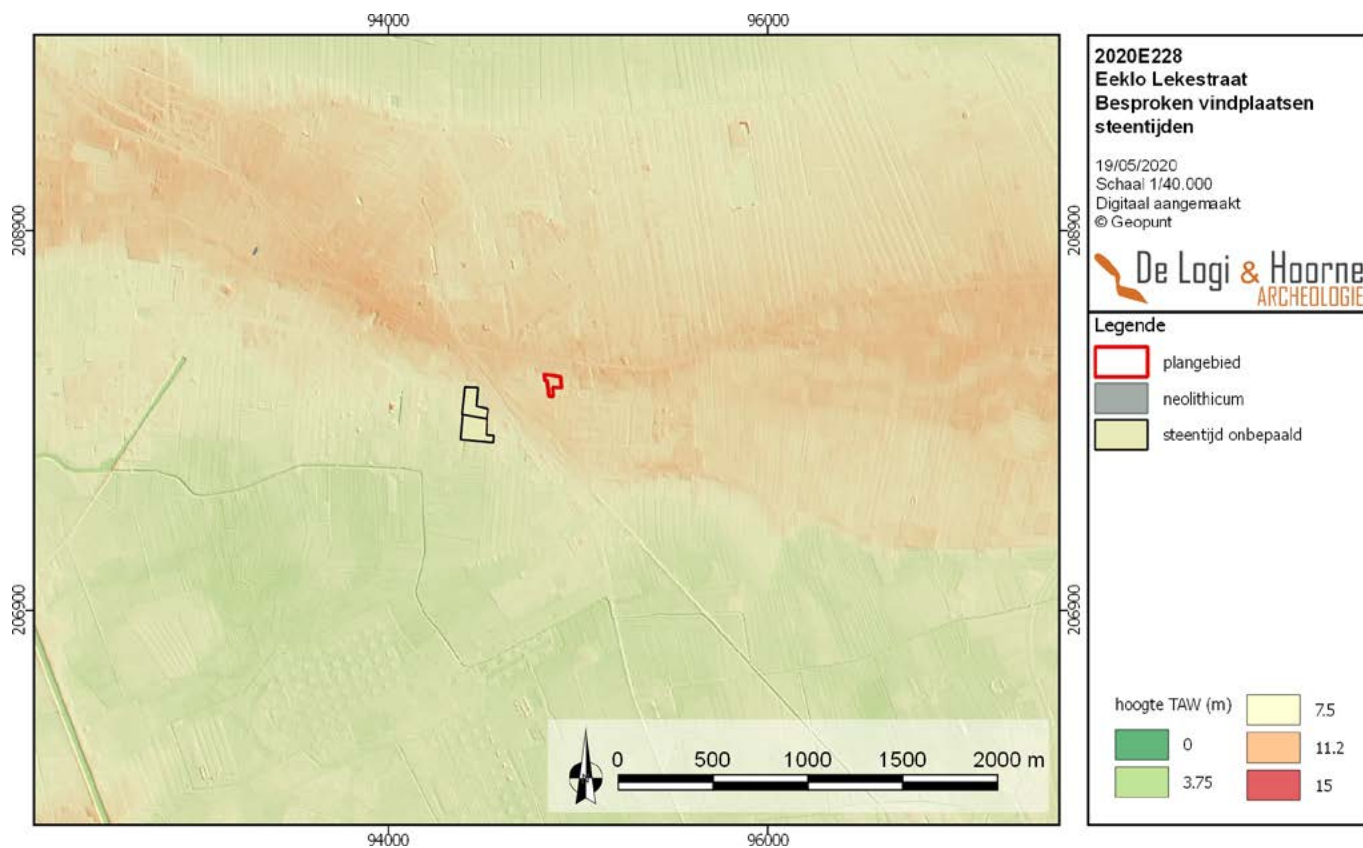
Op 250m in westelijke richting, in de Raverschootstraat in Eeklo, bevond zich een voormalig passantenhuis of hospitaal. De oorsprong van het gebouw zou in de 13de eeuw te dateren zijn en kent een bestaan tot het einde van de 18de eeuw (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 31511; DE SMET 1980: 278-331). Net ten zuiden van dit terrein, in de Hospitaalstraat in Eeklo, zijn nog enkele losse vondsten ingezameld. De vondsten bestaan uit een aantal Romeinse munten en een "groenachtige fles met stoppels" die waarschijnlijk ook in de Romeinse periode te dateren valt (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 32067; TONDAT 1974: 35).

Aan het Lionel Pussemierplein in Eeklo, op 300m ten noorden van het plangebied, werd in 2018 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd waar enkel greppels en kuilen uit de nieuwe tijd zijn aangetroffen (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 224359; POLFIET *et al.* 2018a). Ook ten noorden van dit terrein werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd waar grachten uit de late middeleeuwen en grachten en greppels uit de nieuwe tijd zijn vastgesteld (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 224200; VANHERCKE *et al.* 2018).

Ter hoogte van de Zuidmoerstraat in Eeklo, op 360m in zuidwestelijke richting van het projectgebied, werd een proefsleuvenonderzoek en een kleine opgraving uitgevoerd. Het onderzoek leverde weinig relevante archeologische informatie op. Tijdens het veldwerk werden enkele steentijdvondsten ingezameld die evenwel niet aan duidelijke sporen gelinkt kunnen worden (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 165001 & 162333; CORNELIS & VAN REMOORTER 2013).

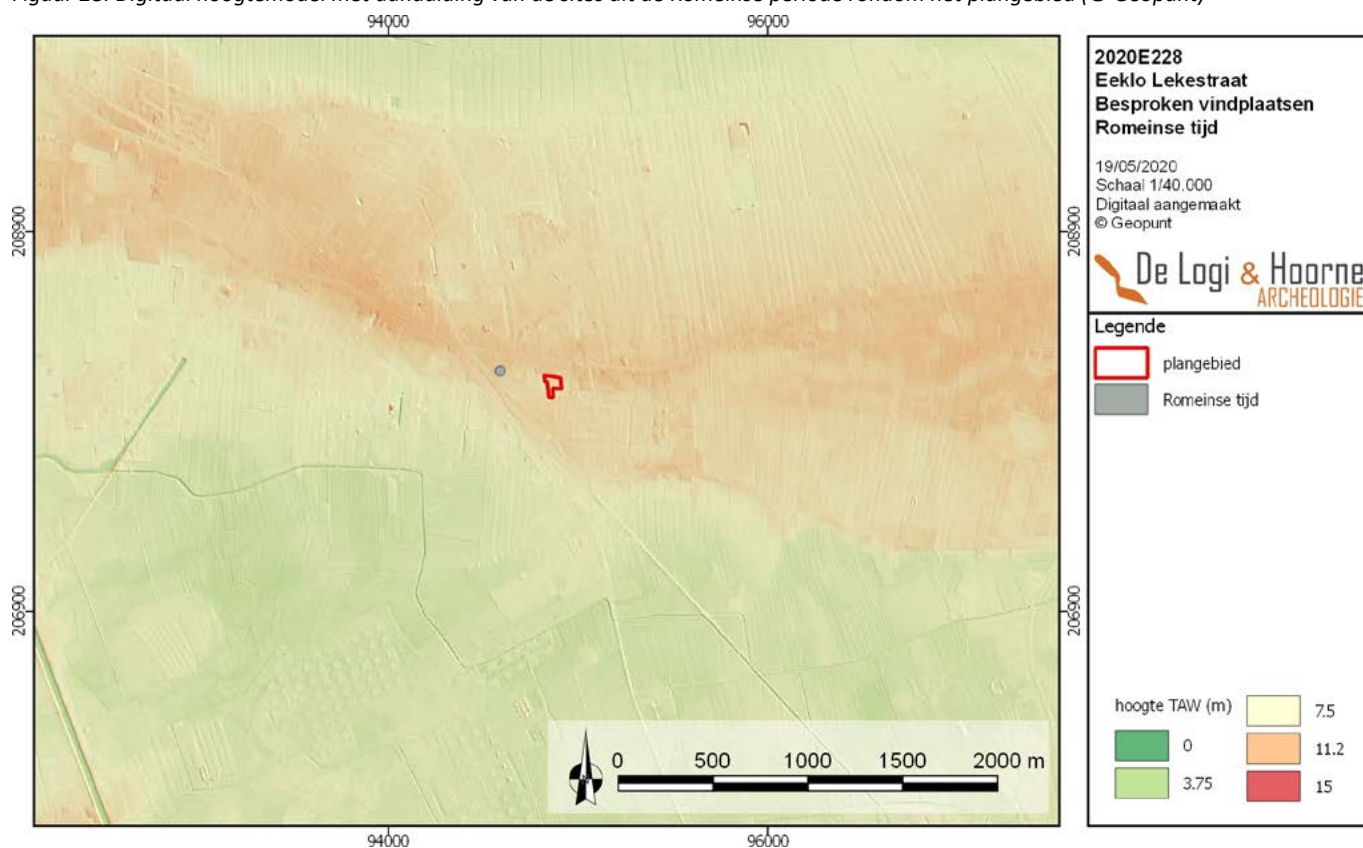
Figuur 26: Aanduiding van de archeologische vindplaatsen rondom het plangebied (© Geopunt)

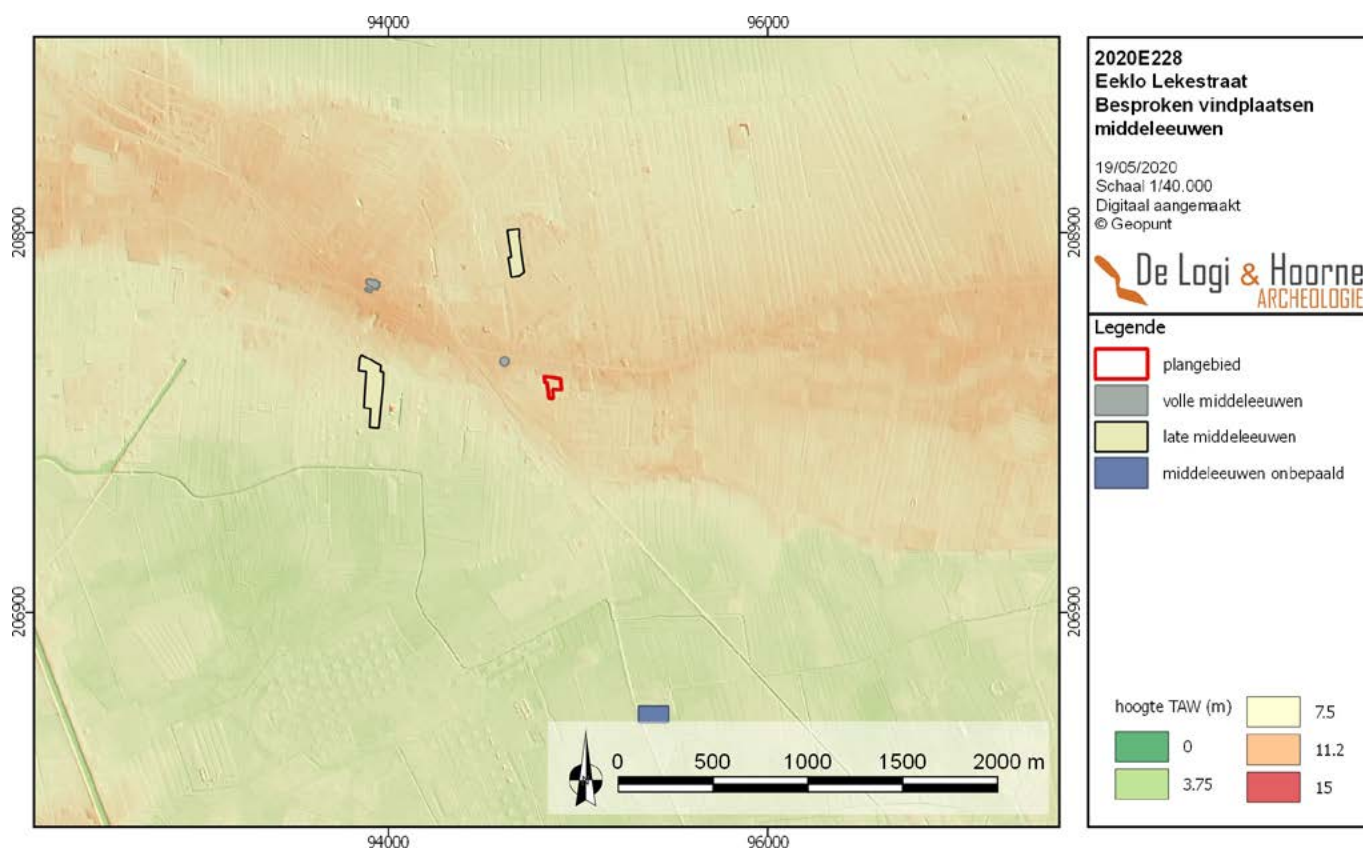

Figuur 27: Digitaal hoogtemodel met aanduiding van de steentijdattestaties rondom het plangebied (© Geopunt)

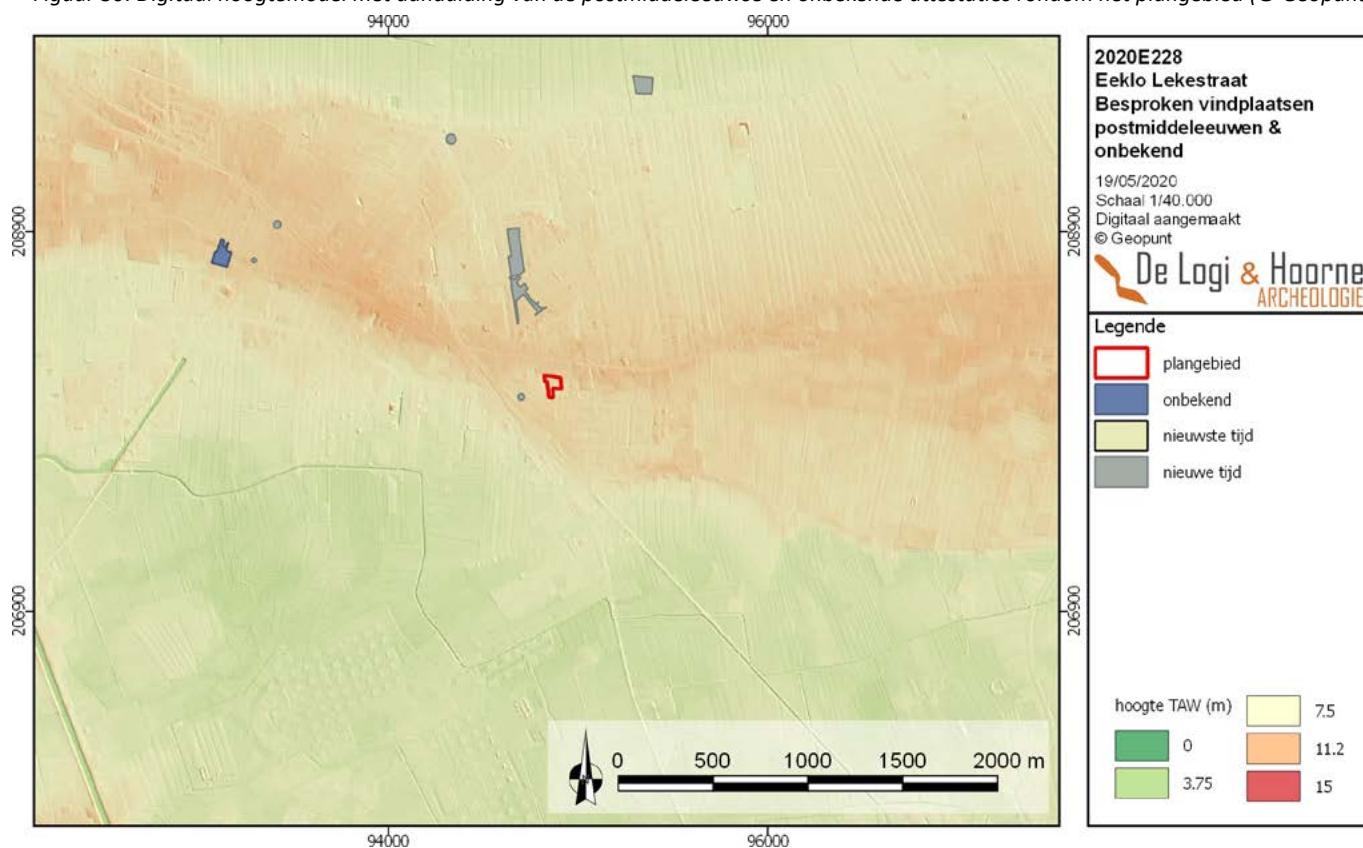
Figuur 28: Digitaal hoogtemodel met aanduiding van de sites uit de Romeinse periode rondom het plangebied (© Geopunt)

Figuur 29: Digitaal hoogtemodel met aanduiding van de sites uit de middeleeuwen rondom het plangebied (© Geopunt)

Figuur 30: Digitaal hoogtemodel met aanduiding van de postmiddeleeuwse en onbekende attestaties rondom het plangebied (© Geopunt)

Op 880m ten westen van het plangebied, aan de Zuidmoerstraat in Eeklo, ligt het huidige klooster- en scholencomplex van O-L-V Ten Doorn. Deze site bevat een kapel die teruggaat tot het midden van de 15de eeuw. In de 15de eeuw werd op deze gronden al een stenen kapel opgericht, mogelijk zelfs vroeger. Het klooster en de kapel werden in 1578 vernield, maar de heropbouw startte al vanaf 1600. De huidige kapel dateert uit 1713 maar kende wel verschillende verbouwingen in de 20ste eeuw (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 30432; RYSERHOVE 1971: 310-395).

Aan de Markt in Eeklo, op ongeveer 1km in noordwestelijke richting, staat de Sint-Vicentiuskerk. Bij de aanleg van de huidige Sint-Vincentiuskerk werden funderingen aangetroffen van een oudere kerk. Op basis van de stijl en het bouw materiaal kon deze driebeukige structuur gedateerd worden voor het jaar 1300 (vroeg gotiek). Daarnaast zijn onder het portaal oudere muurresten herkend die mogelijk uit de Romaanse periode dateren. Het huidige kerkplein was oorspronkelijk een kerkhof dat rond het jaar 1300 omgeven was door een kerkhofmuur. De oudst gekende verwijzing naar de middeleeuwse parochie dateert uit het jaar 1331 en rond 1400 wordt in de literatuur gewag gemaakt over de verwoesting van de houten kerktoren. In de 15de en 16de eeuw is de kerk bijgevolg meermaals verbouwd. De huidige Sint-Vincentiuskerk is pas voltooid rond 1883 (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 40021; TONDAT 1992: 3-17). Het stadhuis van Eeklo, net ten zuiden gelegen van de Sint-Vincentiuskerk, dateert uit de 13de eeuw. De huidige staat van het stadhuis werd rond 1650 voltooid, waarna het stadhuis in 1932 nog een grote restauratie kende (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 30430; RYSERHOVE 1971: 310-395).

Ter hoogte van de kruising van de Vrombautstraat met de Rabautstraat, op 1,3km ten noordwesten van het projectgebied is op de Ferrariskaart een houten windmolen waar te nemen. Wanneer de molen is opgericht is niet duidelijk maar hij bleef zeker tot het einde van de 18de eeuw in gebruik (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 39426). Aan de Vrombautstraat in Eeklo, op 1,6km ten noordoosten van het plangebied, stond een site met walgracht dat aan de hand van historisch kaartmateriaal hier gesitueerd kon worden (Centrale archeologische inventaris, inventarisnummer 39427).

Gelegen op de zuidelijke hoek van de Raverschootstraat en de toen nog niet bestaande Tieltsessteenweg, op 1,6km ten noordwesten van het projectgebied, stond de *Oliewindmolen* gekend. De oudste vermelding van deze structuur dateert uit 1636, maar mogelijk was deze nog ouder (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 31527; PILLE 2001: 2-11). Ten zuiden van dit terrein is de oudste archeologische vondst binnen de stadskern van Eeklo ingezameld. Op dit perceel is namelijk een gepolijste bijl uit het neolithicum aangetroffen (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 31600; TONDAT 1974: 5).

Aan de zuidkant van de Molenstraat, tegenover de toen nog niet bestaande Eikelstraat, 1,6km ten noordwesten van het projectgebied, wordt in schriftelijke bronnen gesproken over een molenwal met bijhorend huis, gekend als '*Den Papegaai*', uit de 16de eeuw (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 31526; PILLE 2001: 2-11).

Op 1,7km ten zuiden van het plangebied, aan de Dam in Waarschoot, zijn sporen uit de middeleeuwen waargenomen (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 32510).

Ter hoogte van de Raveschootstraat in Eeklo, op 1,8km ten noordwesten van het plangebied, werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd waar geen noemenswaardige sporen zijn aangetroffen (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 224036; POLFIET *et al.* 2018b).

Aan de Burggravenstroom in Waarschoot, op 1,8km ten zuidoosten van het plangebied, is naar aanleiding van een nieuwe aardgastracé een werfbegeleiding uitgevoerd waarbij enkel windvallen zijn aangetroffen (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 1011; PERDAEN & DE VOS 2004).

2.2.3. Datering en interpretatie van het onderzochte gebied

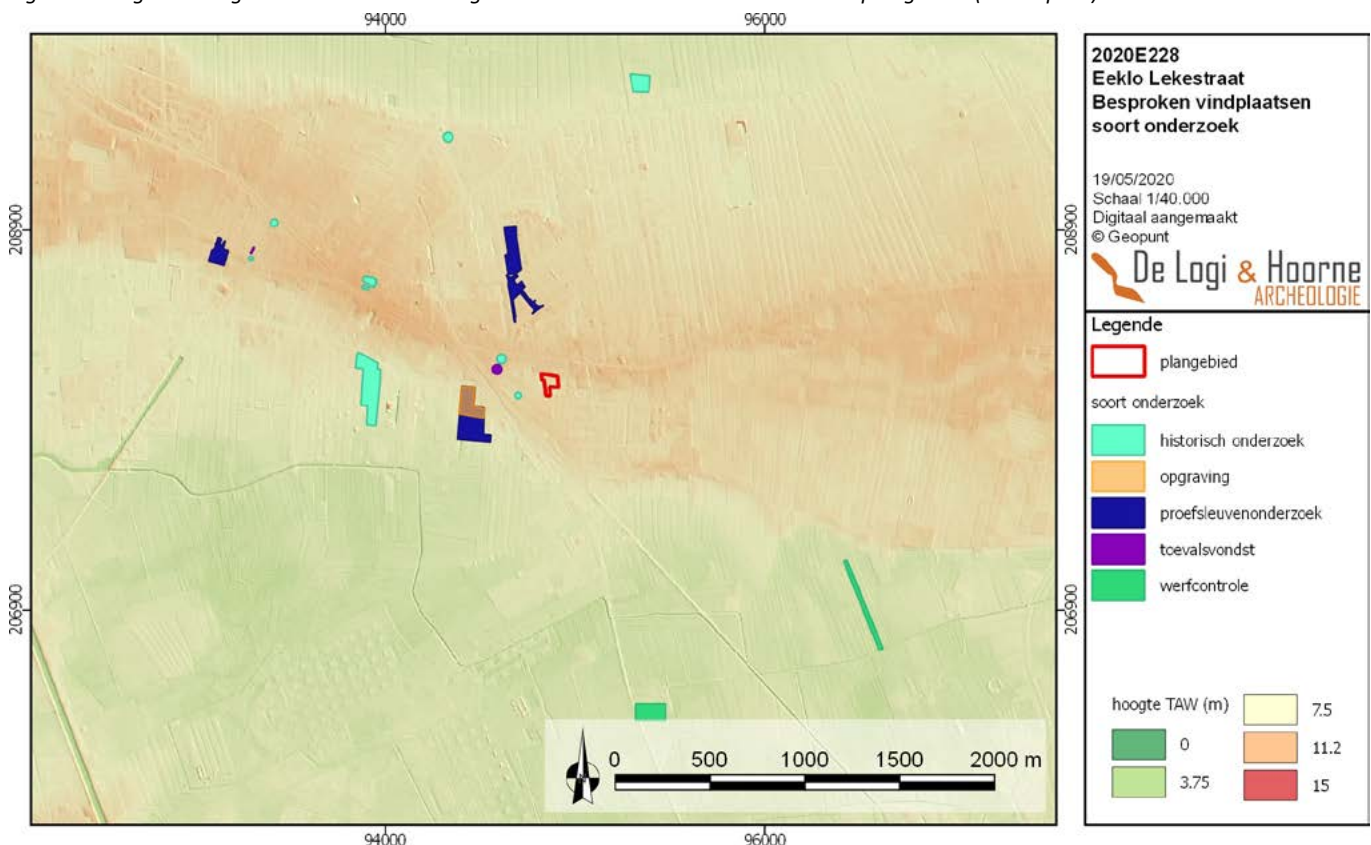
Bodemkundig gezien ligt het projectgebied binnen het Vlaamse Valleilandschap, op de zuidelijke helling van een zandrug, ten zuidoosten van de historische kern van de stad Eeklo. Op basis van de archeologische voorkennis blijkt dat er weinig uitspraken betreffende het archeologisch potentieel voor de ruime omgeving mogelijk zijn. De vroegste archeologische indicaties dateren uit de steentijd maar omvatten enkel vondsten die niet aan een site gelinkt kunnen worden. Dit geldt ook voor één enkele vondst uit de Romeinse periode. Voorts komen wel meer attestaties voor uit de volle middeleeuwen en de late middeleeuwen maar deze vindplaatsen zijn enkel aan de hand van historisch onderzoek gekend.

De omgeving rondom het plangebied is tot aan het begin van de 19de eeuw duidelijk tweeledig, met ten westen de rand van de stad Eeklo en ten oosten een akkerlandschap met kleine bospercelen, waartoe ook het plangebied behoort. Nadien is er een duidelijke uitbreiding van de stad in oostelijke richting op te merken. Op basis van deze gegevens lijkt de aanwezigheid van een site met een complexe verticale stratigrafie eerder onwaarschijnlijk.

2.2.4. Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed

Het archeologisch potentieel voor het plangebied is onbekend. Rondom het plangebied komen bijna uitsluitend attestaties voor die hoofdzakelijk aan de hand van historisch onderzoek tot stand zijn gekomen, waardoor voornamelijk sprake is van een potentieel voor de late middeleeuwen tot en met de nieuwe tijd. Op basis van historisch kaartmateriaal blijkt dat het plangebied vanaf de tweede helft van de 18de eeuw tot aan het begin van de 20ste eeuw geen bebouwing vertoont, waardoor dit gebied weinig potentieel bevat inzake de historische stadsontwikkeling van Eeklo. Vanaf de tweede helft van de 20ste eeuw wordt het plangebied stelselmatig ingenomen door een woning met bijhorende loodsen. Hoe dan ook zullen de geplande werken in deze fase weinig impact hebben op het eventueel aanwezige archeologische bodemarchief.

Figuur 31: Digitaal hoogtemodel met aanduiding van de soort onderzoeken rondom het plangebied (@ Geopunt)

2.2.5. Synthese

Op basis van het bureauonderzoek kunnen de onderzoeksvragen als volgt beantwoord worden:

- *Wat is de landschappelijke ligging van het plangebied en welke invloed heeft dit op het archeologisch potentieel van het terrein?*

Het projectgebied is gelegen binnen het Vlaamse Valleilandschap, een reliëfarm en laaggelegen gebied ten noorden en oosten van het heuvelcomplex Oedelem – Zomergem – Adegem. De natuurlijke aantrekkingskracht van het omliggende landschap is hier vrij prominent aanwezig door de relatief korte afstand van natuurlijke waterlopen. Bovendien is het projectgebied gelegen op een interessante locatie binnen het landschap: op een naar het zuiden gerichte heuvelflank. De bodemkaart spreekt echter van een sterk antropogeen verstoord bodem. Dit sluit echter niet uit dat er zich geen archeologisch potentieel bevindt binnen de grenzen van het projectgebied.

- *Welke evolutie kende het landgebruik en welke invloed heeft dit gebruik op de bewaring van het potentieel aanwezige archeologisch erfgoed?*

Binnen de grenzen van het projectgebied is er ten minste sinds het begin van de jaren 1970 bebouwing aanwezig. Sindsdien is er altijd enige vorm van bebouwing aanwezig geweest op een deel van het terrein. Wat de precieze impact van deze bebouwing op het bodemarchief is en in welke graad het mogelijke archeologische erfgoed verstoord werd, is voorlopig nog onduidelijk en moeilijk in te schatten.

- *Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van één of meerdere archeologische sites? Wat is de aard, datering en bewaring?*

Op basis van dit bureauonderzoek zijn er geen concrete aanwijzingen voor de aan- of afwezigheid van een of meer archeologische sites.

- *Wat is het archeologisch potentieel van het projectgebied?*

Op basis van de archeologische voorkennis, de geologische en bodemkundige gegevens en het gebruik van het projectgebied volgens de historische kaarten en luchtfoto's is er sprake van een onbekend archeologisch potentieel van het projectgebied.

- *Welke impact hebben de geplande werken op het archeologisch bodemarchief?*

Het projectgebied is 6075m² groot en de geplande werken omvatten in deze fase enkel de afbraak van enkele bestaande gebouwen waardoor er weinig kans is op het verstoren van het eventuele archeologische bodemarchief. Gezien het enkel sloopwerken betreft, lijkt de bijkomende impact op het archeologische bodemarchief mee te vallen. De zones die reeds verstoord werden, worden opnieuw uitgebroken.

- *Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische site op lokaal, regionaal en op Vlaams niveau?*

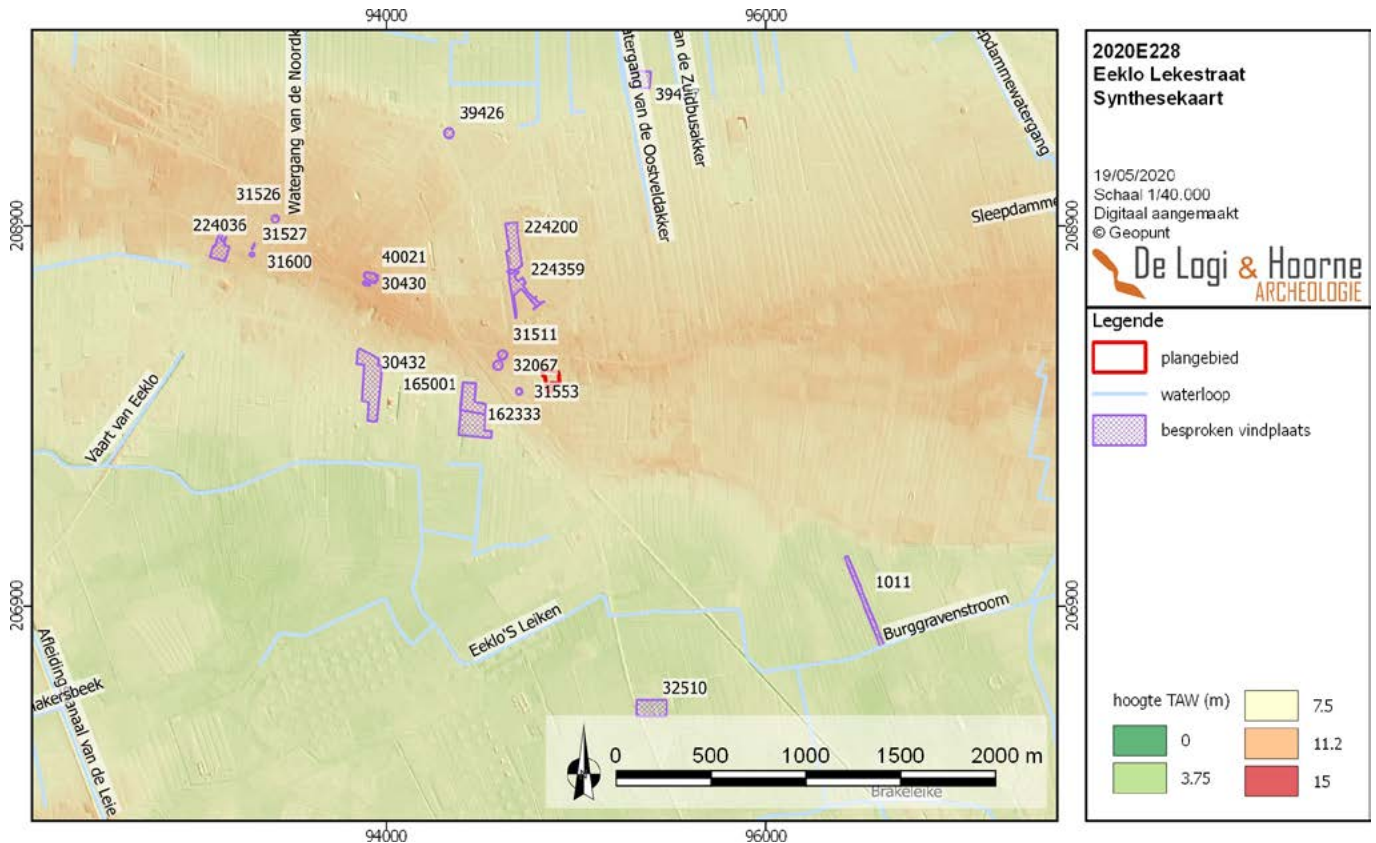
Indien er zich binnen het plangebied een archeologische site zou bevinden, zou dit een wetenschappelijk kennispotentieel in zich dragen en zeker kenniswinst kunnen opleveren over de ontstaansgeschiedenis van de stad Eeklo.

2.2.6. Afweging noodzaak en motivering verder onderzoek

Op basis van voorgaande antwoorden op de onderzoeksvragen is het mogelijk de afweging te maken of verder archeologisch (voor)onderzoek al dan niet noodzakelijk is, gekoppeld aan de aard van de omgevingvergunning waarvoor de initiatiefnemer een aanvraag voor indient.

Een veldkartering is voor dit projectgebied niet aangewezen door het huidige gebruik van het terrein. Hetzelfde geldt voor geofysisch onderzoek, dat met name nuttig is om grootschalige en voornamelijk lineaire sporen te herkennen. Methodes zoals veldkartering en geofysisch onderzoek laten niet toe met zekerheid uitspraken te doen over de datering van de mogelijk aanwezige sporen en in te schatten wat de bewaringsgraad van de site is.

Een landschappelijk booronderzoek is in deze fase niet aangewezen. Het doel van dit landschappelijke booronderzoek is om te bepalen of er bodems voorkomen waar in situ steentijdsites bewaard kunnen zijn en deze zones af te bakenen. Aangezien de werken de sloop van bestaande gebouwen omvatten impliceert dit dat er geen bewaarde bodems meer op deze plaatsen aanwezig zullen zijn waardoor dit soort onderzoek hier niet van toepassing is.

Figuur 32: Synthesekaart (© Geopunt)

Ook de uitvoering van een proefsleuvenonderzoek lijkt in deze fase niet aangewezen. Met een proefsleuvenonderzoek wordt een beperkt — maar statistisch representatief — deel van het terrein onderzocht op indicaties voor de aanwezigheid van archeologische sites. Op basis hiervan moet het mogelijk zijn uitspraken te doen over het archeologisch potentieel van het totale terrein. Echter, deze omgevingsaanvraag heeft enkel betrekking tot de sloopwerkzaamheden, niet tot nieuwe bouwactiviteit. De impact van deze werken is bijgevolg niet in die mate bedreigend voor het eventueel aanwezige archeologisch bodemarchief: de bestaande structuren worden afgebroken en gesloopt, wat concreet inhoudt dat de verstoring van de sloop niet erger zal zijn dan de verstoring die al gebeurd is door de aanleg. Met het oog op een volgende fase in de herontwikkeling van het projectgebied, zullen nog verdere omgevingsvergunningen volgen, waarin de impact van de nieuwe bouwwerken (wat nu nog niet duidelijk is), potentieel wel groter zal zijn. Met het oog op de verdere ontwikkeling van het projectgebied in latere fases lijkt het dus wel aangewezen maatregelen op te leggen met betrekking tot de afbraakwerkzaamheden, zodat deze met zekerheid de mogelijk bewaarde archeologische restanten niet verder zouden aantasten. Voor de sloop worden dus enkele randvoorwaarden opgelegd. De afbraak van de gebouwen mag niet dieper of breder zijn dan de reeds aangebrachte verstoring in de bodem, veroorzaakt door de aanleg van de bovengenoemde infrastructuur.

Het directe gevolg van het gebrek aan bijkomende impact van de geplande sloopwerkzaamheden is dat voor de te vergunnen werken geen archeologisch terreinonderzoek geadviseerd wordt.

Dit advies stelt noch de opdrachtgever, noch de aannemer, vrij van de in artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 bedoelde archeologische meldingsplicht.

2.2.7. Samenvatting onderzoek

De initiatiefnemer wenst op een plangebied van 6075m² bestaande gebouwen af te breken. Hiervoor vraagt hij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen aan. Voor het opstellen van het bureauonderzoek zijn verschillende gegevens geraadpleegd. Bodemkundig gezien ligt het projectgebied binnen het Vlaamse Valleilandschap, op de zuidelijke helling van een zandrug. Het archeologisch potentieel van het plangebied kan op basis van de archeologische voorkennis als onbekend omschreven door het gebrek aan archeologische opgravingen in de directe omgeving. De verschillende uitgevoerde onderzoeken in de ruime omgeving (voornamelijk historisch onderzoek en proefsleuven) tonen aan dat er restanten uit de steentijd, de Romeinse periode en de middeleeuwen binnen het plangebied kunnen worden aangetroffen. Dit sluit het mogelijke voorkomen van andere archeologische periodes binnen het plangebied evenwel niet uit. Ongeacht het onbekende archeologische potentieel van het plangebied, worden er in deze fase geen archeologische vervolgonderzoeken geadviseerd. De afbraak van de bestaande gebouwen veroorzaakt niet meer schade aan de archeologische sporen dan dat er al was door de aanleg. Hierdoor is een archeologisch vervolgonderzoek op dit moment niet aangewezen. Bij een volgende (constructie)fase kan dat echter wel het geval zijn. Daarom dienen beschermende maatregelen getroffen te worden, zodat de afbraak zeker niet resulteert in meer schade aan het eventuele archeologische erfgoed.

HOOFDSTUK 2: BIBLIOGRAFIE EN BIJLAGEN

1. Bibliografie

AMERYCKX J., 1962. *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Maldegem 24 W.* Instituut tot aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw (I.W.O.N.L.).

BORREMANS M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Gent.

CORNELIS L., VAN REMOORTER O. & WOLTINGE I., 2013. *Archeologische opgraving Eeklo, Zuidmoerstraat*. Baac Vlaanderen Rapport 47, Drogen.

DEBRABANDERE F., DE VOS M., MENNEN V., RYCKEBOER H. & VAN OSTA W., 2010. *De Vlaamse gemeentenamen. Verklarend woordenboek*, Brussel.

DE MOOR G. & VAN DE VELDE D., 1994. *Toelichting bij de quartairgeologische kaart – Kaartblad 13 – Brugge*. Gent

DE POTTER F. & BROECKAERT J., 1973: *Geschiedenis van de Gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen, Arrondissement Eeklo*, Gent.

DE SMET E., 1980. Het voormalig hospitaal of passantenhuis te Eeklo. *Appeltjes van het Meetjesland* 31: 278-331.

DE VOS A., 1971. Eeklo: van natuurlandschap tot stratennet. *Appeltjes van het meetjesland* 22: 6-88.

DE VOS A., STOCKMAN L., VAN DE WOESTIJNE P. & DEVOS M., 1994. *Meetjeslandse toponiemen tot 1600. 4: De keuren van Eeklo-Lembeke en Kaprijke. 1: Eeklo*.

DONDEYNE S., VANIERSCHOT L., LANGOHR R., VAN RANST E & DECKERS J., 2015. *De grote bodemgroepen van Vlaanderen. Kenmerken van de Reference Soil Groups volgens het internationale classificatiesysteem World Reference Base*. KU Leuven & Universiteit Gent in opdracht van Vlaamse overheid, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen.

JACOBS P., 2015. Het midden-Eoceen en laat-Eoceen. In: BORREMANS M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Gent.

LAMPAERT L., 1967-1973. *De Geschiedenis van Eeklo*, Eeklo.

PERDAEN Y. & DE VOS S., 2004. *Fluxys aardgasleiding DN 600: Zomergem – Zelzate 2004. Archeologische begeleiding van de werkzaamheden (5 juli – 3 september 2004)*.

PILLE F., 2001. *Het Eeklose landboek (1638), Deel II: belopen 36-64. Werkinstrumenten 5, zevendertigste beloop*, Eeklo.

PILLE F., 2003. Zes eeuwen stadhuis, 1. De 15de en 16de eeuw. *De Eeklose Dobbelsgebakene* 12: 57-68.

POLFIET B., VAN ESBROECK T. & DE DECKER S., 2018a. *Lionel Pussemierplein (Eeklo, Oost-Vlaanderen). Vooronderzoek met ingreep in de bodem (fase 1). Verslag van Resultaten proefsleuvenonderzoek*.

POLFIET B., SLABBINCK F. & DE DECKER S., 2018b. *Raveschootstraat (Eeklo, Oost-Vlaanderen). Vooronderzoek met ingreep in de bodem (fase 1). Verslag van Resultaten proefsleuvenonderzoek*.

RYSERHOVE A., 1971. Oud Eeklo. *Appeltjes van het Meetjesland* 22: 310-395.

TONDAT R., 1974. Voorhistorische vondst te Raverschoot, Eeklo. *Ons Meetjesland* 7, 1: 35.

TONDAT R., 1992. De oude kerk van de stad Eeklo. *De Eeklose Dobbelgebakkene* 1: 3-17.

VAN DE BOUCHAUTE C., 1982. *De Sint-Vincentiuskerk te Eeklo*, Eeklo.

VAN HOECKE R., 1995-1998. De annalen van Ten Doorn (1-13). *De Eeklose Dobbelgebakkene* 4 tot 7.

Geraadpleegde websites:

<https://cai.onroerenderfgoed.be/> (geraadpleegd op 18/05/2020)

(De Centrale Archeologische Inventaris is een inventaris van tot nog toe gekende archeologische vindplaatsen. Vanwege het specifieke karakter van het archeologisch erfgoed dat voor ons verborgen zit in de ondergrond, is het onmogelijk om op basis van de Centrale Archeologische Inventaris met zekerheid uitspraken te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sporen. De aan- of afwezigheid van archeologische sporen dient met verder archeologisch onderzoek vastgesteld te worden.)

<https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html> (geraadpleegd op 18/05/2020)

<https://geo.onroerenderfgoed.be/> (geraadpleegd op 18/05/2020)

<http://www.geopunt.be> (geraadpleegd op 18/05/2020)

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/> (geraadpleegd op 18/05/2020)